

Universitätsbibliothek Wuppertal

Cassii Dionis Cocceiani Rerum Romanarum

Cassius

Lipsiae, 1849

57

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-5005](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-5005)

νης ἐς τὸν τοῦ Ἀρείου ναὸν ἔθεσαν, καὶ ἐκείνῃ πάντα ὅσα τῷ ἀγάλματι αὐτοῦ μετὰ τοῦτο χρήσεσθαι ἐμελλον ἐνόμισαν. ταῦτά τε αὐτῷ ἐψηφίσθη, καὶ ὅπως μὴτ' εἰκὼν αὐτοῦ ἐν ἐκφορᾷ τινὸς πομπῇ, καὶ τὰ γενέσια οἱ ὑπατοὶ ἐξ ἴσου τοῖς ἀρείοις ἀγωνοθετῶσι, τὰ τε ἀγρονστάλια οἱ δῆμαρχοι ὡς καὶ ἱεροπρεπεῖς ὄντες διατιθῶσιν. καὶ οἱ τὰ μὲν ἄλλα ὥσπερ εἰώθει γίγνεσθαι ἐπραξαν⁵ (καὶ γὰρ τῇ ἐοδῆτι τῇ ἐπιρικίῳ ἐν τῇ ἐμποδομίᾳ ἐχρήσαντο), οὐ μέντοι καὶ τοῦ ἄρματος ἐπέβησαν. χωρὶς δὲ τούτων καὶ ἡ Αἰβία ἰδίαν δὴ τινα αὐτῷ πανήγυριν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐν τῷ παλατίῳ ἐποίησεν, ἣ καὶ δεῦρο αἰεὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν αἰεὶ αὐτοκρατόρων τελεῖται.

ἐπὶ μὲν οὖν τῷ Ἀγνούστῳ τοσαῦτα, λόγῳ μὲν ὑπὸ τῆς γερον-⁴⁷ σίας ἔργῳ δὲ ὑπὸ τε τοῦ Τιβερίου καὶ ὑπὸ τῆς Αἰβίας, ἐνομίσθη· ἄλλων γὰρ ἄλλα ἐσηγομένων, ἔδοξε σφίσι βιβλία παρ' αὐτῶν τὸν Τιβερίον λαβόντα ἐκλέξασθαι ὅσα ἐβούλετο. προσέθηκα δὲ τὸ τῆς Αἰβίας ὄνομα, ὅτι καὶ αὐτῇ τῶν πραγμάτων ὡς καὶ ἀταρχοῦσα ἀντεποιεῖτο. κὰν τούτῳ τὸ πλῆθος, τῶν ὀρχηστῶν τινὸς μὴ ἐθε-² λήσαντος ἐπὶ τῷ τεταγμένῳ μισθῷ ἐς τὸ θέατρον ἐν τοῖς ἀγρο-σταλίοις ἐσελθεῖν, ἔστασίασεν· καὶ οὐ πρότερον ἐπαύσαντο ταυαττόμενοι πρὶν τοὺς δημόρχους τὴν τε βουλὴν αὐθιμερὸν συναγαγεῖν, καὶ δεηθῆναι αὐτῆς ἐπιτρέψαι σφίσι πλεῖόν τι τοῦ νενομισμένου ἀναλῶσαι.

ταῦτα μὲν κατὰ τὸν Ἀγνονστον ἐγένετο, Τιβερίου δὲ ἐπατριδῆς ΝΖ μὲν ἦν καὶ ἐπαιδευτο, φύσει δὲ ἰδιωτάτῃ ἐκέρχρητο. οὔτε γὰρ ὦν ἐπεθύμει προσεποιεῖτό τι, καὶ ὦν ἔλεγεν οὐδὲν ὡς εἰπεῖν ἐβούλετο, ἀλλ' ἐναντιωτάτους τῇ προαιρέσει τοὺς λόγους ποιούμενος πᾶν τε ὃ ἐπόθει ἠρνεῖτο καὶ πᾶν ὃ ἐμίσει προετίθεντο· ὠργίζετό τε ἐν οἷς ἥμισυ ἐθυμοῦτο, καὶ ἐπεικῆς ἐν οἷς μάλιστα ἡγανάκτει ἐδόκει εἶναι· ἤλεει τε δῆθεν οὓς σφόδρα ἐκόλαζεν, καὶ ἐχαλέπαιεν οἷς² συνεγίνωσκεν· τὸν τε ἔχθιστον ὡς οἰκειότατον ἔστιν ὅτε ἑώρα, καὶ τῷ φιλιότητι ὡς ἄλλοτριωτάτῳ προσεφέρετο. τὸ τε σύμπαν οὐκ ἤξιον τὸν ἀταρχοῦντα κατάδηλον ὦν φρονεῖ εἶναι· ἔκ τε γὰρ τούτου πολλὰ καὶ μεγάλα πταίσθαι καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου πολλῷ πλείω καὶ μέλλω κατορθοῦσθαι ἔλεγεν. καὶ εἰ μὲν μόνα ταῦτ' ἔχειν ἐδόκει,³ εὐφράλακτος ἂν τοῖς ἐς πείραν αὐτοῦ ἔλθοῦσιν ἦν· πρὸς γὰρ τοι τὸ ἐναντιώτατον πάντα ἂν λαμβάνοντες ἐκ τοῦ ἴσου τό τε μὴ βούλεσθαι δὴ τι αὐτὸν τῷ πᾶν ποθεῖν καὶ τὸ ὀρέγεσθαι τινος τῷ μὴ ἐφέεσθαι ἐνόμιζον· νῦν δὲ ὠργίζετο εἴ τις αὐτοῦ συνεῖς φανερός ἐγένετο, καὶ πολλοὺς οὐδὲν ἄλλο σφίσιν ἢ ὅτι συνενόησαν αὐτὸν ἐγκαλέσαι ἔχων ἀπέκτεινεν. ὥστε χαλεπὸν μὲν ἦν μηδεμίαν αὐτοῦ⁴

σύνεσιν ποιῆσθαι (πολλοὶ γὰρ ἄτε πρὸς τὸ λεγόμενον ἀλλὰ μὴ πρὸς τὸ βουλόμενον συναινοῦντές οἱ ἐσφάλλοντο), χαλεπώτερον δὲ συνιέναι· τὴν τε γὰρ ἐπιτήδευσιν αὐτοῦ καταφωρᾶν καὶ τούτου
 5 καὶ ἄχθεσθαι αὐτῇ ὑπωπεύοντο. μόνος οὖν ὡς εἰπεῖν, ὅπερ που σπανιώτατόν ἐστι, διεγένετο ὃς οὐτ' ἠγνόησε τὴν φύσιν αὐτοῦ οὐτ' ἤλεγξεν· οὕτω γὰρ οὐτε πιστεύσαντές οἱ ἠπατήθησαν, οὐτ' ἐνδειξάμενοι νοεῖν ἃ ἔπραττεν ἐμισήθησαν. πάνν γὰρ πολὺν ὄχλον παρείχεν,
 6 εἴτε τις ἐναντιοῖτο οἷς ἔλεγεν εἴτε καὶ συναίροιτο· τὸ μὲν γὰρ ἀληθῶς γενέσθαι τὸ δὲ δοκεῖν βούλεσθαι ἐθέλων, πάντως τέ τινας πρὸς ἐκάτερον ἐναντιουμένους εἶχε, καὶ διὰ τοῦτο τοὺς μὲν τῆς ἀληθείας τοὺς δὲ τῆς δοκίσεως ἕνεκα ἤχθαιρεν.

2 τοιοῦτος οὖν δὴ τις ὢν ἐς τε τὰ στρατόπεδα καὶ ἐς τὰ ἔθνη πάντα ὡς αὐτοκράτωρ εὐθὺς ἀπὸ τῆς Νώλης ἐπέστειλε, μὴ λέγων αὐτοκράτωρ εἶναι· ψηφισθὲν γὰρ αὐτῷ καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων ὀνομάτων οὐκ ἐδέξατο, καὶ τὸν κληρὸν τοῦ Αὐγούστου λαβὼν τὴν ἐπίκλησιν
 2 αὐτοῦ ταύτην οὐκ ἔθετο. τοὺς τε σωματοφύλακας ἀμφ' αὐτὸν ἥδη ἔχων ἐδεῖτο δὴ τῆς γερονσίας συνάρασθαι οἱ ὥστε μηδὲν βίαιον ἐν τῇ τοῦ σώματος αὐτοῦ ταφῇ παθεῖν· ἐδεδίει γὰρ δῆθεν μὴ τινες αὐτὸ ἀρπάσαντες ἐν τῇ ἀγορᾷ, ὥσπερ τὸ τοῦ Καίσαρος, καύσωσιν.
 3 καὶ ἐπειδὴ γε κομψενσάμενός τις ἐπὶ τούτῳ φρουρὰν αὐτῷ ὡς οὐκ ἔχοντι δοθῆναι ἐσηγήσατο, τὸν τε χλευασμὸν αὐτοῦ συνῆκε, καὶ ἔφη· ὅτι καὶ οἱ στρατιῶται οὐκ ἐμοὶ ἀλλὰ δημόσιοι εἰσίν. ταῦτα μὲν οὖν οὕτως ἔπρασσε, καὶ τὰ τῆς ἀρχῆς ἔργα πάντα διοικῶν
 4 ἠρεῖτο μηδὲν αὐτῆς δεῖσθαι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον καὶ πᾶσαν αὐτὴν διὰ τε τὴν ἡλικίαν (ἔξ γὰρ καὶ πεντήκοντα ἔτη ἐγεγόνει) καὶ δι' ἀμβλυωπίαν (πλείστον γὰρ τοῦ σκότους βλέπων ἐλάχιστα τῆς ἡμέρας ἑώρα) ἐξίστασθαι ἔλεγεν· ἔπειτα δὲ κοινωνοὺς τέ τινας καὶ συνάρχοντας, οὗτοι γε καὶ πάντων καθάπαξ ὥσπερ ἐν ὀλιγαρχίᾳ, ἀλλ' ἐς τρία μέρη νέμων αὐτήν, ἥτει, καὶ τὸ μὲν αὐτὸς ἔχειν ἤξιον,
 5 τῶν δὲ ἐτέρων ἄλλοις παρεχώρει. ἦν δὲ ταῦτα ἐν μὲν ἡ τε Ρώμη καὶ ἡ ἄλλη Ἰταλία, ἕτερον δὲ τὰ στρατόπεδα καὶ ἕτερον οἱ λοιποὶ ὑπήκοοι. ὡς οὖν πολλὸς ἐνέκειτο, οἱ μὲν ἄλλοι καὶ ὡς ἀντέλεγον δῆθεν καὶ ἐδέοντο αὐτοῦ πάντων ἄρχειν, Ἀσίνιος δὲ δὴ Γάλλος παρρησία ἀεὶ ποτε πατρῷα καὶ ὑπὲρ τὸ συμφέρον αὐτῷ χρώμενος
 6 “ἐλοῦ” ἔφη “ἦν ἂν ἐθελήσης μοῖραν.” καὶ Τιβέριος “καὶ πῶς οἶόν τέ ἐστιν” εἶπε “τὸν αὐτὸν καὶ νέμειν τι καὶ αἰρεῖσθαι;” συνεῖς οὖν ὁ Γάλλος ἐν ᾧ κακοῦ ἐγεγόνει, τῷ μὲν λόγῳ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὑπολαβὼν ὅτι οὐχ ὡς καὶ τὸ τρίτον ἔξοτός σου, ἀλλ' ὡς ἀδύνατον

ὃν τὴν ἀρχὴν διαιρεθῆναι, τοῦτό σοι προέτεινα, οὐ μέντοι καὶ τῷ 7
 ἔργῳ ἐτιθάσεν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ δεινὰ προπαθὼν μετὰ ταῦτα
 ἀπεσφάγη. καὶ γὰρ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τὴν προτέραν ἐγεγα-
 μῆκει, τὸν τε Δροῦσον ὡς υἱὸν προσεποιεῖτο, ὅθεν περ καὶ πρότερον
 διὰ μίσους αὐτῷ ἦν.

ὁ δ' οὖν Τιβέριος ταῦτα τότε ποιεῖ τὸ μὲν πλεῖστον ὅτι οὕτω 3
 τε ἐπεφύκει καὶ οὕτω προήρητο, ἤδη δὲ καὶ ὅτι τὰ τε στρατεύματα,
 καὶ τὰ Παννονικὰ καὶ τὰ Γερμανικὰ, ὑπετόπει, καὶ τὸν Γερμανικὸν
 τῆς τε Γερμανίας ἄρχοντα καὶ φιλούμενον ὑπ' αὐτῶν ἐδεδίει. τοὺς 2
 μὲν γὰρ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ὄντας τοῖς ὄρκοις τοῖς ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου
 καταδειχθεῖσι προκατέλαβεν· ἐς δ' ἐκείνους ὑποπτεῶν ἐπ' ἀμφοτέρα
 ἀνείχεν, ὅπως, ἂν τι νεωτερίσαντες ἐπικρατήσωσιν, ὥς καὶ ἰδιω-
 τεῶν σωθῇ. καὶ πολλάκις γε διὰ τοῦτο καὶ ἀρρωστειν ὑπεκρίνετο
 καὶ οἴκοι κατέμενεν, ἵνα μὴ ἀναγκασθῇ ἀποκεκριμένον τι εἰπεῖν ἢ
 προῦσαι. ἤδη μὲν γὰρ ἤκουσα ὅτι, ἐπειδὴ ἡ Αἰεΐα ἄκοντος τοῦ 3
 Αὐγούστου τὴν ἀρχὴν αὐτῷ περιπεποιηκέναι ἐλέγετο, ἐπλάττει,
 ὅπως μὴ παρ' ἐκείνης (καὶ γὰρ πάννυ αὐτῇ ἤχθετο) ἀλλὰ παρὰ τῆς
 βουλῆς ἀναγκαστός, ὥς καὶ κατ' ἀρετὴν σφῶν προήκων, δόξειεν
 αὐτὴν εἰληφέναι· καὶ προσέτι καὶ ἐκείνο, ὅτι τοὺς ἀνθρώπους ὁρῶν 4
 ἄλλοτρίως ἑαυτῷ ἔχοντας διέμελλε καὶ δῆγεν, ὅπως μὴ φθάσαντές
 τινες νεοχυώσωσιν ἐλπίδι τοῦ καὶ ἐθελούσιον τὴν ἀρχὴν ἀφήσειν
 αὐτόν, μέχρῃς οὗ ἐγκρατὴς αὐτῆς διὰ πάντων ἐγένετο. οὐ μέντοι 5
 καὶ ταῦθ' οὕτως αἷτια τῆς διαγωγῆς ταύτης γράφω, ὥς τὴν τε
 ἐπιτήδευσιν τῆς γνώμης αὐτοῦ δεῖξαι καὶ τὴν ταραχὴν τῶν στρα-
 τιωτῶν. τὸν μὲν γὰρ Ἀγρίππαν παραχοῆμα ἀπὸ τῆς Νώλης πέμ-
 ψας τινὰ ἀπέκτεινεν· καὶ ἔλεγε μὲν μὴ ἐκ τῆς αὐτοῦ προστάξεως
 τοῦτο γεγονέναι, ἐπηπείλει τε τῷ δράσαντι, οὐ μὴν καὶ τιμωρίαν 6
 τινὰ αὐτοῦ ἐποίησατο, ἀλλ' εἶα τοὺς ἀνθρώπους λογοποιεῖν, τοὺς
 μὲν ὅτι ὁ Αὐγούστος αὐτὸν ὑπὸ τὴν τελευταίαν ἀπεκρήσατο, τοὺς
 δ' ὅτι ὁ ἐκατόνταρχος ὁ τὴν φρουρὰν αὐτοῦ ἔχων καινοτομοῦντά
 τι ἀπέσφαξεν αὐτογνωμονήσας, ἄλλους ὡς ἡ Αἰεΐα, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖ-
 νος, ἀποθανεῖν αὐτὸν ἐκέλευσεν.

τοῦτον μὲν οὖν αὐτίκα ὑπεξείλετο, τὸν δὲ δὴ Γερμανικὸν δει- 4
 νῶς ἐφοβεῖτο. ἐθορύβησαν μὲν γὰρ καὶ οἱ ἐν τῇ Παννονίᾳ στρα-
 τιῶται, ἐπειδὴ τάχιστα τῆς τοῦ Αὐγούστου μεταλλαγῆς ἤσθοντο·
 καὶ συνελθόντες ἐς ἓν τεῖχος, καὶ ἐκεῖνο κρατυνόμενοι, πολλὰ καὶ
 στασιαστικά ἔπραξαν. τὰ τε γὰρ ἄλλα καὶ τὸν ἄρχοντά σφῶν 2
 Ἰούριον Βλαῖσον ἀποκτεῖναι ἐπεχείρησαν, τοὺς τε δούλους αὐτοῦ

3 2 1 τε] τότε
 λόμενος?

4 3 τὴν] αὐτὴν τὴν*

5 3 στρατιωτῶν βου-

συλλαβόντες ἐβασύνησαν. τό τε σύμπαν οὐδ' ὑπὲρ ἐκκαίδεκα ἔτη
 στρατεύεσθαι ἤθελον, καὶ δραχμὴν ἡμερησίαν φέρειν τὰ τε ἄλλα
 εὐθὺς αὐτοῦ ἐν τῇ στρατοπέδῳ λαμβάνειν ἤξιον, ἀπειλοῦντες, ἂν
 μὴ τύχῃσιν αὐτῶν, τό τε ἔθνος ἀποστήσειν καὶ ἐπὶ τὴν Ῥώμην
 3 ἐλάσειν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν τότε τε μόλις ποτὲ ὑπὸ τοῦ Βλαύ-
 σου πεισθέντες πρέσβεις πρὸς τὸν Τιβερίον ὑπὲρ αὐτῶν ἐπεμψαν·
 ἐν γὰρ τῇ μεταβολῇ τῆς ἀρχῆς πάνθ' ὅσα ἐπεθύμουν, ἢ αὐτὸν
 ἐκφοβήσαντες ἢ καὶ ἄλλῳ τινὶ τὸ κράτος δόντες, καταπαύσειν ἤλ-
 4 πιζον· καὶ μετὰ ταῦτα τοῦ Ἀρούσου σὺν τοῖς δορυφόροις ἐπελθόντος
 σφίσιν ἐταράχθησαν μὲν, ἐπειδὴ μηδὲν αὐτοῖς βέβαιον ἐλέγετο, καὶ
 τῶν τε συνόντων αὐτῷ κατέτρωσάν τινας καὶ αὐτὸν τῆς νυκτὸς
 περιεφροῦρησαν, μὴ διαφύγῃ, τῆς δὲ δὴ σελήνης ἐκλιπούσης ἐνδυ-
 μηθέντες ἀπημβλύνθησαν, ὥστε κακὸν μὲν μηδὲν ἔτ' αὐτοὺς ποιῆσαι,
 5 πρέσβεις δ' αὖτις πρὸς τὸν Τιβερίον ἀποστεῖλαι. καὶ τούτῳ χει-
 μῶνος μεγάλου γενομένου, καὶ δι' αὐτὸν ἐς τὰ οἰκεία ἐκάστων τείχη
 ἀναχωρησάντων, οἱ τε θρασύτατοι ὑπὸ τε τοῦ Ἀρούσου καὶ ἐν
 αὐτῇ γε τῇ σκηνῇ αὐτοῦ, μεταπεμφθέντες ὡς καὶ ἐπ' ἄλλο τι, καὶ
 ὑπὸ τῶν συνακολουθησάντων αὐτῷ ἄλλοι καὶ ἄλλον τρόπον ἐφθά-
 ρησαν, καὶ οἱ λοιποὶ κατέστησαν, ὥστε καὶ πρὸς τιμωρίαν τινὰς
 ὡς καὶ αἰτίους τῆς στάσεως γεγονότας ἐκδοῦναι.
 5 καὶ οὗτοι μὲν οὕτως ἡσέχασαν, οἱ δ' ἐν τῇ Γερμανίᾳ, καὶ
 πολλοὶ διὰ τὸν πόλεμον ἡθροισμένοι καὶ τὸν Γερμανικὸν καὶ Καί-
 σαρα καὶ πολὺ τοῦ Τιβερίου κρείττω ὁρῶντες ὄντα, οὐδὲν ἐμετρία-
 ζον, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ προτεινόμενοι τὸν τε Τιβερίον ἐκακηγόρησαν
 2 καὶ τὸν Γερμανικὸν αὐτοκράτορα ἐπεκάλεσαν. ἐπειδὴ τε ἐκεῖνος
 πολλὰ εἰπὼν καὶ μὴ δυνηθεὶς αὐτοὺς καταστῆσαι, τέλος τὸ ξίφος
 ὡς καὶ ἑαυτὸν καταχρησόμενος ἐσπάσατο, ἐπεβόησάν οἱ ἀιάζοντες,
 καὶ τις αὐτῶν τὸ ἑαυτοῦ ξίφος ἀνατείνας "τοῦτο" ἔφη "λάβε· τοῦτο
 3 γὰρ ὀξύτερον ἐστίν." ὁ οὖν Γερμανικὸς ἰδὼν ὅποι τὸ πρᾶγμα προ-
 ἐληλύθει, ἀποκτεῖναι μὲν ἑαυτὸν οὐκ ἐτόλμησε διὰ τε τὰλλα καὶ
 ὅτι στασιάζειν αὐτοὺς οὐδὲν ἥτιον ἤλπισε, γράμματα δὲ δὴ τινα
 ὡς καὶ παρὰ τοῦ Τιβερίου πεμφθέντα συνθείς, τὴν τε δωρεὰν τὴν
 ὑπὸ τοῦ Ἀγνούστου καταλειφθεῖσάν σφισι διπλὴν ὡς καὶ παρ'
 4 ἐκείνου διέδωκε, καὶ τοὺς ἕξω τῆς ἡλικίας ἀγῆκεν· καὶ γὰρ ἐκ τοῦ
 ἀστικοῦ ὄχλου, οὗς ὁ Ἀγνούστος μετὰ τὴν τοῦ Θάρου συμφορὰν
 προσκατέλεξεν, οἱ πλείους αὐτῶν ἦσαν. τότε μὲν οὖν οὕτω στα-
 σιάζοντες ἐπαύσαντο· ὕστερον δὲ πρεσβευτῶν παρὰ τοῦ Τιβερίου
 βουλευτῶν ἐλθόντων, οἷς ἐκεῖνος ἐν ἀπορρηγῇ μόνῃ εἶπεν ὅσα τὸν

Γερμανικὸν μαθεῖν ἠθέλησεν (εὖ τε γὰρ ἠπίστατο πάντως σφᾶς 5
 ἐροῦντάς οἱ πάντα τὰ ἑαυτοῦ διανοήματα, καὶ οὐκ ἠβουλήθη παρὰ
 ταῦτα οὐδέν, ὥς καὶ μόνον ὄντα, οὔτε ἐκείνους οὔτε τὸν Γερμανικὸν
 πολυπραγμονῆσαι), τούτων οὖν ἀφικομένων οἱ στρατιῶται τό τε
 τοῦ Γερμανικοῦ στρατήγημα μαθόντες, καὶ τοὺς βουλευτάς ὥς καὶ
 ἐπὶ τῇ τῶν πεπραγμένων ὑπ' αὐτοῦ καταλύσει παρόντας ὑποπεύ-
 σαντες, ἐθορύβησαν αὐθις, καὶ τῶν τε πρέσβειων ὀλίγου τινὸς 6
 ἀπέσφαζαν καὶ ἐνέκειντο, τὴν τε γυναῖκα αὐτοῦ Ἀγριππῖναν, τοῦ
 τε Ἀγριππον καὶ τῆς Ιουλίας τῆς τοῦ Αὐγούστου θυγατέρα οὖσαν,
 καὶ τὸν νιόν, ὃν Γάιον Καλιγόλαν, ὅτι ἐν τῷ στρατοπέδῳ τὸ πλεῖ-
 στον τραφεῖς τοῖς στρατιωτικοῖς ὑποδήμασιν ἀντὶ τῶν ἀστικῶν
 ἐχρήτο, προσωνόμαζον, ὑπεκπεμφθέντας ποι ὑπὸ τοῦ Γερμανικοῦ
 συνέλαβον. καὶ τὴν μὲν Ἀγριππῖναν ἐγκύμονα οὖσαν ἀφῆκαν αὐτῇ 7
 δευθέντι, τὸν δὲ δὴ Γάιον κατέσχον. χρόνῳ δ' οὖν ποτὲ καὶ τότε,
 ὥς οὐδὲν ἐπέβαινον, ἡσύχασαν, καὶ ἐς τοσαύτην γε μεταβολὴν ἤλθον
 ὥστε καὶ αὐτοὶ τοὺς θρασυτάτους σφῶν αὐτοκέλευστοι συλλαβεῖν
 καὶ τοὺς μὲν ἰδίᾳ ἀποκτεῖναι, τοὺς δὲ καὶ ἐς τὸ μέσον ἀγαγόντες
 ἔπειτα πρὸς τὸ τῶν πλειόνων βούλημα τοὺς μὲν ἀποσφάζει τοὺς
 δ' ἀπολῦσαι. φοβηθεὶς δ' οὖν καὶ ὥς ὁ Γερμανικὸς μὴ καὶ αὐθις 6
 στασιάζουσιν, ἐς τὴν πολεμίαν ἐνέβαλε, καὶ ἐν αὐτῇ ἀσχολῶν τε ἅμα
 αὐτοῖς καὶ τροφὴν ἀφ' ὅσον ἐκ τῶν ἀλλοτρίων παρέχων ἐνεχρόνισεν.

καὶ ὁ μὲν δυνηθεὶς ἂν τὴν αὐτοκράτορα ἀρχὴν λαβεῖν (ἡ γὰρ 2
 εὐνοία πάντων ἀπλῶς τῶν τε Ῥωμαίων καὶ τῶν ὑπηκόων σφῶν ἐς
 αὐτὸν ἐποίει) οὐκ ἠθέλησεν. Τιβέριος δὲ ἐπῆρσε μὲν αὐτὸν ἐπὶ
 τούτῳ, καὶ πολλὰ καὶ κεχαρισμένα καὶ ἐκείνῳ καὶ τῇ Ἀγριππίνῃ
 ἐπέστειλεν, οὐ μέντοι καὶ ἥσθη οἷς ἐπραξεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλείον
 αὐτὸν ὥς καὶ τὰ στρατεύματα ἀνηροτημένον ἔδεισεν. οὐ γὰρ που 3
 καὶ φρονεῖν οὕτως ὥς ἐδόκει, ἔξ ὧν ἑαυτῷ συνήδει ἄλλα μὲν λέ-
 γοντι ἄλλα δὲ ποιοῦντι, ὑπελάμβανεν, ὥσθ' ὑπετόπει μὲν καὶ ἐκείνον,
 ὑπετόπει δὲ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἦν γὰρ ἀντίπαλον τὸ φρόνημα
 τῷ τοῦ γένους ὄγκῳ ἔχουσα. οὐ μὴν καὶ προσεποιεῖτο ἄχθεσθαι 4
 σφισιν, ἀλλὰ καὶ ἐπαίνους ἐν τῇ βουλῇ τοῦ Γερμανικοῦ πολλοὺς
 ἐποίησατο, καὶ θυσίας ἐπὶ τοῖς πραχθεῖσιν ὑπ' αὐτοῦ, ὥσπερ καὶ
 ἐπὶ τοῖς ὑπὸ τοῦ Δρούσου, γενέσθαι ἐσηγήσατο. τοῖς τε στρατιώ-
 ταις τοῖς ἐν τῇ Παννονίᾳ τὰ αὐτὰ τοῖς ὑπ' ἐκείνου δοθεῖσιν ἐδω-
 ρήσατο. ἐς μέντοι τὸ ἔπειτα οὐ πρότερον τοὺς ἔξω τῆς Ἰταλίας 5
 στρατευομένους ἀπέλεγε πρὶν τὰ εἰκοσιν ἔτη στρατεύσασθαι.

ὥς δ' οὖν οὐδὲν ἔτι νεώτερον ἠγγέλλετο, ἀλλ' ἀσφαλῶς πάντα 7

τὰ τῶν Ῥωμαίων ἐς τὴν ἡγεμονίαν αὐτοῦ συνεφρόνησε, τὴν τε ἀρχὴν οὐδὲν ἔτι εἰρωνευόμενος ὑπεδέξατο, καὶ ἐν τοιαύτῃ αὐτὴν τρόπῳ,
² ἔφ' ὅσον ὁ Γερμανικὸς ἔζη, διήγαγεν. αὐτὸς μὲν καθ' ἑαυτὸν ἢ
 τι ἢ οὐδὲν ἔπραττε, πάντα δὲ δὴ καὶ τὰ σμικρότατα ἐς τε τὴν
 γερονσίαν ἐσέφερε καὶ ἐκείνῃ ἐκοίνον. ἐπεποίητο μὲν γὰρ βῆμα ἐν
 τῇ ἀγορᾷ, ἔφ' οὗ προκαθίζων ἐχρημάτιζε, καὶ συμβούλους αἰεὶ κατὰ
 τὸν Αὐγουστον παρελάμβανεν, οὐ μέντοι καὶ διώκει λόγον τι ἄξιον
³ ὁ μὴ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπεκοίνον. καὶ ἐς γε τὸ μέσον τὴν ἑαυτοῦ
 γνώμην τιθεῖς οὐχ ὅπως ἀντειπεῖν αὐτῇ παντὶ τῷ παρορησίᾳ ἔνεμεν,
 ἀλλὰ καὶ τὰναντία οἱ ἔστιν ὅτε ψηφισομένων τινῶν ἔφερεν. καὶ
 γὰρ αὐτὸς ψῆφον πολλάκις ἐδίδον. ὁ μὲν γὰρ Δροῦσος ἐξ ἴσου
 τοῖς ἄλλοις τοτὲ μὲν πρῶτος τοτὲ δὲ μετ' ἐτέρους τοῦτ' ἐποίει.
⁴ ἐκεῖνος δὲ ἔστι μὲν ὅτε ἐσιώπα, ἔστι δ' ὅτε καὶ πρῶτος ἢ καὶ μετ'
 ἄλλους τινὰς ἢ καὶ τελευταῖος τὰ μὲν ἀντικρυς ἀπεφάνετο, τὰ δὲ
 δὴ πλείω, ἵνα μὴ δοκῇ τὴν παρορησίαν αὐτῶν ἀφαιρεῖσθαι, ἔλεγεν
⁵ ὅτι εἰ γνώμην ἐποιούμην, τὰ καὶ τὰ ἂν ἀπεδείξάμην. καὶ ἦν μὲν
 καὶ τοῦτο τὴν ἴσῃν τῷ ἐτέρῳ ἰσχὴν ἔχον, οὐ μέντοι καὶ ἐκωλύοντο
 οἱ λοιποὶ ὑπ' αὐτοῦ τὰ δοκοῦντά σφισι λέγειν, ἀλλὰ καὶ πολλάκις
 ὁ μὲν τὸ ἐγίνωσκεν, οἱ δὲ μετ' αὐτὸν ἑτερόν τι ἀνθηροῦντο, καὶ
 ἔστιν ὅτε καὶ ἐπεκράτουν· καὶ οὐδενὶ μὲντοι παρὰ τοῦτο ὀργὴν
⁶ εἶχεν. ἐδίδαξε μὲν οὖν ὥσπερ εἶπον, ἐπεφοῖτα δὲ καὶ ἐπὶ τὰ τῶν
 ἀρχόντων δικαστήρια, καὶ παρακαλούμενος ὑπ' αὐτῶν καὶ ἀπαρά-
 κλητος, καὶ ἐκείνους μὲν ἐν τῇ ἑαυτῶν χώρᾳ καθῆσθαι εἶα, αὐτὸς
 δὲ ἐπὶ τοῦ βύθρου τοῦ κατάντικρύς σφων κείμενον καθίζων ἔλεγεν
 ὅσα ἐδόκει αὐτῷ ὥς πρύεδρος.
⁸ καὶ τὰλλα δὲ πάντα κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον τρόπον ἐποίει.
 οὔτε γὰρ δεσπότην ἑαυτὸν τοῖς ἐλευθέροις οὔτε αὐτοκράτορα πλὴν
 τοῖς στρατιώταις καλεῖν ἐφίει, τό τε τοῦ πατρὸς τῆς πατρίδος
 πρόσρημα παντελῶς διεώσατο, καὶ τὸ τοῦ Αὐγούστου οὐκ ἐπέθετο
 μὲν (οὐδὲ γὰρ ψηφισθῆναί ποτε εἶασε), λεγόμενον δ' ἀκούων καὶ
² γραφόμενον ἀναγινώσκων ἔφερεν· καὶ ὁσάκις γε βασιλεῦσὶ τισιν ἐπέ-
 στελλε, καὶ ἐκεῖνο προσενέγραφεν. τὸ δ' ὅλον Καῖσαρ, ἔστι δ' ὅτε
 καὶ Γερμανικὸς ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Γερμανικοῦ πραχθέντων, πρόκριτός
 τε τῆς γερονσίας κατὰ τὸ ἀρχαῖον καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ ὠνομάζετο, καὶ
 πολλάκις γε ἔλεγεν ὅτι δεσπότης μὲν τῶν δούλων, αὐτοκράτωρ δὲ
³ τῶν στρατιωτῶν, τῶν δὲ δὴ λοιπῶν πρόκριτος εἰμί. εὐχετό τε,
 ὁσάκις τοιοῦτό τι παραπέσοι, τοσοῦτον καὶ ζῆσαι καὶ ἄρξαι χρόνον
 ὅσον ἂν τῷ δημοσίῳ συμφέρῃ. καὶ οὕτω γε διὰ πάντων ὁμοίως

δημοτικὸς ἦν ὥστε οὔτε ἐν τοῖς γενεθλίοις αὐτοῦ γίνεσθαι τι παρὰ τὸ καθεστῆκός ἐπέτρεπεν, οὔτε ὁμνῦναι τοῖς ἀνθρώποις τὴν αὐτοῦ τύχην συνεχώρει, οὔτ', εἰ καὶ ὁμόσας τις αὐτὴν αἰτίαν ὡς καὶ ἐπιωρκηκὼς ἔλαβεν, ἐπέξῃει. συνελόντι τε εἰπεῖν, οὐδ' ὅπερ ἐπὶ τε τῷ Ἀγούστῳ⁴ δεῦρο αἰὲν ἐν τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους ἡμέρᾳ καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς μετ' ἐκείνων ἄρξασιν, ὧν γε καὶ λόγον τινὰ ποιούμεθα, ἐπὶ τε τοῖς τὸ κράτος αἰὲν ἔχουσιν ἐξ ἀνάγκης γίγνεται, τὰ τε πραχθέντα ὑπ' αὐτῶν καὶ τὰ πραχθισόμενα ὑπὸ τῶν αἰὲν ζώντων ὅρκοις τισὶ βεβαιουῖσθαι, οὐδὲ τοῦτο τὰ γε πρῶτα ἐφ' ἑαυτῷ περιεῖδε γινόμενον. καίτοι ἐπὶ ταῖς τοῦ⁵ Ἀγούστου πράξεσι τοὺς τε ἄλλους πάντας ὥρκον καὶ αὐτὸς ἄμυνεν. καὶ ὅπως γε ἐκδηλότερον αὐτὸ ποιήσῃ, παρεῖς ἂν τὴν νομηνίαν καὶ μήτε ἐς τὸ βουλευτήριον ἐσελθὼν μήθ' ὅλως ἐν τῇ πόλει τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὀφθεῖς, ἀλλ' ἐν προαστείῳ τινὶ διατροίῃσας, ἐσῇι τε μετὰ ταῦτα καὶ κατὰ μόνας ἐπιστοῦτο. τούτου τε οὖν ἕνεκα ἔξω⁶ που ταῖς νομηνίαις διῆγε, καὶ ἵνα μηδένα τῶν ἀνθρώπων ἄσχολον, περὶ τε τὰς νέας ἀρχὰς καὶ περὶ τὴν ἐορτὴν ἔχοντα, ποιῇ, ἣ καὶ ἀργύριον παρ' αὐτῶν λαμβάνῃ. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τὸν Ἀγούστον ἐπὶ τούτῳ ἐπῆρει διὰ τὸ πολλὴν μὲν δυσχέρειαν ἐν αὐτῷ πολλὴν δὲ καὶ ἀνάλωσιν ἐκ τῆς ἀντιδόσεως γίνεσθαι.

ταῦτά τε οὖν δημοτικῶς διψῶκει, καὶ ὅτι οὔτε τεμένισμα αὐτῷ⁹ οὐχ ὅπως αὐθαίρετον ἀλλ' οὐδ' ἄλλως τότε γε ἐτεμενίσθη, οὔτε εἰκόνα ἐξῆν αὐτοῦ οὐδενὶ στήσαι. ἄντικρυς γὰρ παραχρῆμα ἀπηγόρευσε μήτε πόλει μήτ' ἰδιώτῃ τοῦτο ποιεῖν. προσέθηκε μὲν γὰρ² τῇ ἀπορροήσει ὅτι ἂν μὴ ἐγὼ ἐπιτρέψω, προσεπέειπε δὲ ὅτι οὐκ ἐπιτρέψω. ἐπεὶ τό γε ὑβρίσθαι πρὸς τινος καὶ τὸ ἡσεβῆσθαι (ἀσέβειάν τε γὰρ ἤδη καὶ τὸ τοιοῦτον ὠνόμαζον, καὶ δίκας ἐπ' αὐτῷ πολλὰς ἐσῆγον) ἥκιστα προσεποιεῖτο, οὐδ' ἔστιν ἦν τινα τοιαύτην ἐφ' ἑαυτῷ γραφὴν προσεδέξατο, καίπερ τὸν Ἀγούστον καὶ ἐν τούτῳ σεμνύνων. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον οὐδένα οὐδὲ τῶν ἐπ' ἐκείνῳ τινὰ³ αἰτίαν λαβόντων ἐκόλασεν, ἀλλὰ καὶ ἐγκληθέντας τινὰς ὡς καὶ ἐπιωρκηκὸς τὴν τύχην αὐτοῦ ἀπέλυσεν· προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ πάνν πολλοὺς ἐθανάτωσεν.

καὶ ἐν τε τούτῳ τὸν Ἀγούστον ἡγάλλε, καὶ ὅτι τὰ τε οἰκοδο-¹⁰ μήματα, ἃ προκατεβάλετο μὲν οὐκ ἔξετέλεσε δέ, ἐκποιῶν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπέγραφε σφίσι, τὰ τε ἀγάλματα καὶ τὰ ἡρώα αὐτοῦ, καὶ ὅσα οἱ δῆμοι καὶ ὅσα οἱ ἰδιῶται ἐποίουν, τὰ μὲν αὐτὸς καθιέρων, τὰ δὲ τῶν ποντιφίκων τινὶ πρόσέτασεν. τοῦτο δὲ τὸ κατὰ τὰς² ἐπιγραφὰς οὐκ ἐπ' ἐκείνοις μόνοις τοῖς τοῦ Ἀγούστου ἔργοις, ἀλλ'

9 2 3 πρὸς τινος καὶ τὸ ἡσεβ. πρὸς τινος*

- ἐπὶ πᾶσιν ὁμοίως τοῖς ἐπισκευῇς τινὸς δεηθεῖσιν ἐποίησεν· πάντα γὰρ τὰ πεπονηκότα ἀνακτησάμενος (αὐτὸς γὰρ οὐδὲν τὸ παρὰ πᾶν ἐκ καινῆς, πλὴν τοῦ ἀγνοοῦστέου, κατεσκευάσατο) οὐδὲν αὐτῶν ἰδιώσατο, ἀλλὰ τὰ τῶν πρώτων οἰκοδομησάντων αὐτὰ ὀνόματα
- 3 πᾶσι σφισιν ἀπέδωκεν. ἐλάχιστα γὰρ ἐς αὐτὸν δαπανῶν πλείστα ἐς τὸ κοινὸν ἀνήλυσκε, πάντα μὲν ὡς εἰπεῖν τὰ δημόσια ἔργα τὰ μὲν ἀνοικοδομῶν τὰ δὲ ἐπικοσμῶν, πολλὰ δὲ καὶ πόλεσι καὶ ἰδιώταις ἐπαρχῶν. τῶν τε βουλευτῶν σιγχοὺς πενομένους καὶ μηκέτι
- 4 μηδὲ βουλευεῖν διὰ τοῦτ' ἐθέλοντας ἐπλούτισεν. οὐ μέντοι καὶ ἀκρίτως αὐτὸ ἐποίει, ἀλλὰ καὶ διέγραφε τοὺς μὲν ὑπ' ἀσελείας τοὺς δὲ καὶ ὑπὸ πτωχείας, ὅσοι μηδὲνα αὐτῆς λογισμὸν εἰκότα ἀποδοῦναι ἐδύναντο. πᾶν τε ὃ ἐδωρεῖτό τισιν, εὐθὺς καὶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἤριθμεῖτο· ἐπειδὴ γὰρ ἐπὶ τοῦ Ἀγνούστου μεγάλα ἐκ τῶν τοιούτων οἱ δοτῆρες αὐτῶν ἀπετέμνοντο, δεινῶς ἐφελιάττετο
- 5 μὴ καὶ ἐφ' ἑαυτοῦ τοῦτο γένησθαι. καὶ ταῦτα μέντοι πάντα ἐκ τῶν νενομισμένων προσόδων ἐδαπάνα· οὔτε γὰρ ἀπέκτεινε χρημάτων ἕνεκα οὐδένα, οὔτε οὐσίαν τινὸς τότε γε ἐδήμευσεν, ἀλλ' οὐδ' ἔξ ἐπηρείας τι ἡγορηολόγησεν. Αἰμιλίω γοῦν Ῥήκτῳ χρήματά ποτε αὐτῷ πλείω παρὰ τὸ τεταγμένον ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἧς ἤρχε πέμψαντι ἀντεπέστεilen ὅτι κείρεσθαι μὴ τὰ πρόβατα, ἀλλ' οὐκ ἀποξύνεσθαι βούλομαι.
- 11 καὶ μέντοι καὶ εὐπρόσδοτος καὶ εὐπροσήγορος ἰσχυρῶς ἦν. τοὺς γοῦν βουλευτὰς ἀθρόους ἀσπάζεσθαι αὐτὸν ἐκέλευσεν, ἵνα μὴ ὥστί-
2 ζῶνται. τό τε σύμπαν τὸσαύτην ἐπιείκειαν ἤσκει ὥστε, ἐπειδὴ ποτε οἱ Ῥοδίων ἄρχοντες ἐπιστελλαντές τι αὐτῷ οὐχ ὑπέγραψαν τῇ ἐπιστολῇ τοῦτο δὴ τὸ νομιζόμενον, εὐχὰς αὐτῷ ποιοῦμενοι, μετεπέμψατο μὲν σφας σπονδῇ ὡς καὶ κακόν τι δράσων, ἐλθόντας δὲ οὐδὲν
3 δεινὸν εἰργάσατο, ἀλλ' ὑπογράφαντας τὸ ἐνδέον ἀπέπεμψεν. τοὺς τε αἰεὶ ἄρχοντας ὡς ἐν δημοκρατίᾳ εἴματα, καὶ τοῖς ὑπάτοις καὶ ὑπανίστατο· ὁπότε τε αὐτοὺς δειπνίζοι, τοῦτο μὲν ἐσιόντας σφᾶς πρὸς τὰς θύρας ἐξεδέχετο, τοῦτο δὲ καὶ ἀπιόντας προέπεμπε. εἴ
4 τέ ποτε ἐπὶ τοῦ δίφρου κομίζοιτο, οὐδένα οἱ παρακολουθεῖν οὐχ ὅπως βουλευτὴν ἀλλ' οὐδ' ἱππέα τῶν πρώτων εἶα. ἐν τε ταῖς πυνγύρεσι, καὶ εἰ δὴ τι καὶ ἄλλο τοιοντότροπον ἀσχολίαν τοῖς πολλοῖς παρέξεν ἔμελλεν, ἐλθὼν ἂν ἀφ' ἐσπέρας πρὸς τινα τῶν καισαρείων τῶν πρὸς τοῖς χωρίοις ἐκείνοις ἐς ἃ συμφοιτῆσαι ἔδει οἰκούντων, ἐνταῦθα τὰς νύκτας ἐνηγλίζετο, ὅπως ἔξ ἐτοιμοτάτου καὶ ἀπονω-
5 τάτου τοῖς ἀνθρώποις ἐντυγχάνειν αὐτῷ γένοιτο. καὶ τοὺς γε τῶν ἱππῶν ἀγῶνας ἔξ οἰκίας καὶ αὐτὸς τῶν ἀπελευθέρων τινὸς πολλάκις ἑώρα. συνεχέστατα γὰρ ἐπὶ τὰς θείας ἀπῆντα τῆς τε τιμῆς τῶν

ἐπιτελούντων αὐτὰς ἔνεκα καὶ τῆς τοῦ πλήθους εὐχοσμίας, τοῦ τε
 συνορτάζειν σφίσι δοκεῖν. οὐ γὰρ οὔτε ἐσπούδασέ ποτε τὸ παρά-
 παν τῶν τοιούτων οὐδέν, οὔτε δόξαν τινὰ ὡς καὶ συσπεύδων τινὶ
 ἔσχειν. οὕτω τε ἐς πάντα ἴσος καὶ ὁμοιος ἦν ὥστ' ὀρχηστὴν τινα 6
 τοῦ δήμιον ἐλευθερωθῆναι ποτε βουλευθέντος μὴ πρότερον συνεπαι-
 νέσαι πρὶν τὸν δεσπότην αὐτοῦ καὶ πεισθῆναι καὶ τὴν τιμὴν λαβεῖν.
 τοῖς τε ἐταίροις ὡς καὶ ἐν ἰδιωτείᾳ συνῆν· καὶ γὰρ δικαζομένοις 7
 σφίσι συνηγωνίζετο καὶ θύονσι συνεώρταζε, ροσοῦντάς τε ἐπεσκέπ-
 τετο μηδεμίαν φρουρὰν ἐπεσαγόμενος, καὶ ἐφ' ἐνὶ γέ τιμι αὐτῶν
 τελευτήσαντι τὸν ἐπιτάφιον αὐτὸς εἶπεν.

καὶ μέντοι καὶ τὴν μητέρα πάνθ' ὅσα πρόποντα αὐτῇ τῶν 12
 τοιούτων ποιεῖν ἦν, τὸ μὲν τι τῆς ἑαυτοῦ ζηλώσεως ἔνεκα, τὸ δὲ
 ἵνα μὴ ὑπεραυχῇ, πράττειν ἐκέλευεν. πάνν γὰρ μέγα καὶ ὑπὲρ πά- 2
 σας τὰς πρόσθεν γυναικας ὠγκωτο, ὥστε καὶ τὴν βουλὴν καὶ τοῦ
 δήμιον τοὺς ἐθέλοντας οἴκαδε ἀσπασομένους αἰέ ποτε ἐσδέχεσθαι,
 καὶ τοῦτο καὶ ἐς τὰ δημόσια ὑπομνήματα ἐσγράφεσθαι. αἱ τε
 ἐπιστολαὶ αἱ τοῦ Τιβερίου καὶ τὸ ἐκείνης ὄνομα χρόνον τινὰ ἔσχον,
 καὶ ἐγράφετο ἀμφοῖν ὁμοίως. πλὴν τε ὅτι οὔτε ἐς τὸ συνέδριον 3
 οὔτε ἐς τὰ στρατόπεδα οὔτε ἐς τὰς ἐκκλησίας ἐτόλμησέ ποτε ἐσελ-
 θεῖν, τὰ γε ἄλλα πάντα ὡς καὶ αὐταρχοῦσα διοικεῖν ἐπεχείρει. ἐπὶ
 τε γὰρ τοῦ Αὐγούστου μέγιστον ἡδυνήθη καὶ τὸν Τιβέριον αὐτῇ
 αὐτοκράτορα πεποιηκέναι ἔλεγε, καὶ διὰ τοῦτο οὐχ ὅσον ἐξ ἴσου οἱ
 ἄρχειν, ἀλλὰ καὶ πρεσβεῖν αὐτοῦ ἤθελεν. ὅθεν ἄλλα τε ἔξω τοῦ 4
 νεομισμένου ἐσεφύετο, καὶ πολλοὶ μὲν μητέρα αὐτὴν τῆς πατρίδος
 πολλοὶ δὲ καὶ γονέα προσαγορεύεσθαι γνώμην ἔδωκαν. ἄλλοι καὶ
 τὸν Τιβέριον ἀπ' αὐτῆς ἐπικαλεῖσθαι ἐσηγήσαντο, ὅπως ὥσπερ οἱ 5
 Ἕλληνες πατρόθεν, οὕτω καὶ ἐκεῖνος μητρόθεν ὀνομάζηται. ἀγα-
 ναικῶν οὖν ἐπὶ τούτοις οὔτε τὰ ψηφίζόμενα αὐτῇ πλὴν ἐλαχίστων
 ἐπεκύρου, οὔτ' ἄλλο τί οἱ ὑπέρογκον ποιεῖν ἐπέτρεπεν. εἰκόνα γοῦν
 ποτὲ αὐτῆς οἴκοι τῷ Αὐγούστῳ ὁσιωσάσης, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν
 βουλὴν καὶ τοὺς ἱππέας μετὰ τῶν γυναικῶν ἐστιᾶσαι ἐθέλησάσης,
 οὐτ' ἄλλως συνεχώρησέν οἱ τοῦτο πράξαι πρὶν τὴν γερονσίαν ψη-
 φίσασθαι, οὔτε τότε τοὺς ἄνδρας δειπνίσαι, ἀλλ' αὐτὸς μὲν τούτους 6
 ἐκείνῃ δὲ τὰς γυναικας εἰστίασεν. καὶ τέλος τῶν μὲν δημοσίων 6
 παντάπασιν αὐτὴν ἀπήλλαξε, τὰ δ' οἴκοι διοικεῖν οἱ ἐφείς, ἐθ' ὡς
 καὶ ἐν τούτοις ἐπαυχθῆς ἦν, ἀποδημίας τε ἐστέλλετο καὶ πάντα τρό-
 πον αὐτὴν ἐξίστατο, ὥστε καὶ ἐς τὴν Καπρίαν δι' ἐκείνην οὐχ
 ἥκιστα μεταστῆναι.

ταῦτα μὲν περὶ τῆς Λισίας παραδέδοται· ὁ δὲ δὴ Τιβέριος 13

αὐτὸς μὲν τραχύτερον τοὺς αἰτιαζομένους τι μετεχειρίζετο, τῷ δὲ δὴ Δρούσῳ τῷ νιῒ καὶ ἀσελγεστάτῳ καὶ ὠμοτάτῳ, ὥστε καὶ τὰ ὀξύτατα τῶν ξιφῶν Δρουσιανὰ ἀπ' αὐτοῦ κληθῆναι, ὄντι καὶ ἤχθετο

² καὶ ἐπεῖτα καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ πολλάκις. καὶ ποτε αὐτῷ καὶ ἄντικρυς πολλῶν παρόντων εἶπεν ὅτι ζῶντος μὲν ἐμοῦ οὐδὲν οὔτε βίαιον οὐδ' ὑβριστικὸν πράξεις· ἂν δέ τι καὶ τολμήσῃς, οὐδὲ τελευτήσαντος. χρόνον γὰρ τινα σωφρονέστατα διεγένετο, καὶ οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδενὶ ἀσελγαίνειν ἐφίει, ἀλλὰ καὶ συγχροὺς ἐπὶ τούτῳ ἐκόλαζε, καίτοι τῶν βουλευτῶν ποτὲ ἐπιτίμιόν τι κατὰ τῶν ἀσώτως ζῶντων νομοθετηθῆναι ἐθελήσαντων μήτε τι τῶν, καὶ προσεπειπὼν ὅτι ἄμεινόν ἐστιν ἰδίᾳ τρόπον τινὰ αὐτοὺς σωφρονίζειν ἢ κοινήν

⁴ σφισι τιμωρίαν ἐπιθεῖναι. νῦν μὲν γὰρ ἂν τῷ φόβῳ τῆς αἰσχύνῃς καὶ μετριάσαι τινὰ αὐτῶν, ὥστε καὶ λαθεῖν ἐπιχειρήσαι· ἂν δ' ἄπαξ ὁ νόμος ὑπὸ τῆς φύσεως ἐκνικηθῇ, μηδένα αὐτοῦ προτιμήσειν.

⁵ καὶ ἐπειδὴ γε πολλῇ ἐσθῆτι ἁλουργεῖ καὶ ἄνδρες συγχροὶ καίπερ ἀπαγορευθὲν πρότερον ἐχρῶντο, διεμέμψατο μὲν οὐδένα οὐδ' ἐξημίωσεν, ἑαυτοῦ δὲ ἐν πανηγύρει τινὶ γενομένον φαιὼν μανδύην ἐπενέδν· καὶ τούτου οὐκέτ' οὐδεὶς αὐτῶν ἄλλοιόν ἐσθῆμα λαβεῖν ἐτόλμησεν.

⁶ ταῦθ' οὕτω πάντα μέχρι γε καὶ ὁ Γερμανικὸς ἔζη ἐποίει· μετὰ γὰρ τοῦτο συγχὰ αὐτῶν μετέβαλεν, εἴτ' οὖν φρονῶν μὲν οὕτως ἀπὸ πρώτης ὥς ὕστερον διέδειξε, πλασάμενος δὲ ἐφ' ὅσον ἐκεῖνος ἐβίω, ἐπειδὴ περ ἐφεδρεύοντα αὐτὸν τῇ ἡγεμονίᾳ ἑώρα, εἴτε καὶ πεφνκῶς

¹⁴ μὲν εὖ, ἐξοκέλας δ' ὅτε τοῦ ἀνταγωνιστοῦ ἐστερήθη. λέξω δὲ καὶ κατὰ τοὺς καιροὺς ὥς ἔκαστα ἐγένετο, ὅσα γε καὶ μνήμης ἄξια ἐστίν.

^{a.C.}
¹⁵ ἐπὶ μὲν τοῦ Δρούσου τοῦ νιῆος αὐτοῦ Γάϊου τε Νωρβανοῦ ὑπάτων τῷ δήμῳ τὰ καταλειφθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀγνούστου ἀπέδωκεν, ἐπειδὴ προσελθὼν τις πρὸς νεκρὸν διὰ τῆς ἀγορᾶς ἐκφερόμενον καὶ πρὸς τὸ οὖς αὐτοῦ προσκύνσας ἐψιδύρισε τι, καὶ ἐρομένων τῶν ἰδόντων ὅ τι εἰρήκοι, ἐντετάλθαι ἔφη τῷ Ἀγνούστῳ ὅτι οὐδέπω

² οὐδὲν ἐχομίσαντο. ἐκεῖνον μὲν γὰρ αὐτίκα ἀπέκτεινεν, ὃν αὐτάγγελος αὐτῷ, ὥς που καὶ ἐπισκώπτων εἶπε, γένηται, τοὺς δ' ἄλλους οὐκ ἐς μακρὸν ἀπῆλλαξε, κατὰ πέντε καὶ ἐξήκοντα δραχμὰς δια

³ νέμειας. καὶ τοῦτο μὲν τῷ προτέρῳ ἔτει γενέσθαι τινὲς λέγουσιν· τότε δὲ ἱππέων τινῶν ἐν τοῖς ἀγῶσιν οὖς ὁ Δρούσος ὑπὲρ τε ἑαυτοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Γερμανικοῦ δὴ διέθηκε μονομαχεῖν ἐθελήσαντων τὸν μὲν ἀγῶνα αὐτῶν οὐκ εἶδε, σφαιγέντος δὲ τοῦ ἑτέρου τὸν ἕτερον

⁴ οὐκέτ' εἴασεν ὀπλομαχεῖσθαι. ἐγένοντο δὲ καὶ ἄλλαι ἐν τῇ τῶν Ἀγνούστου γενεθλίων ἵπποδρομία μάχαι, καὶ τινα καὶ θηρία ἐσφάγη. καὶ τοῦτο μὲν καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη οὕτως ἐποιήθη· τότε δὲ ἡ Κρήτη τοῦ ἀρχοντος αὐτῆς ἀποθανόντος τῷ τε ταμίᾳ καὶ τῷ παρεδρῳ

αὐτοῦ τὸν λοιπὸν χρόνον προσετάχθη. ἐπειδὴ τε συχνοὶ τῶν τὰ 5
 ἔθνη κληρουμένων ἐπὶ πολὺ ἐν τε τῇ Ῥώμῃ καὶ ἐν τῇ λοιπῇ Ἰταλίᾳ
 ἐνδιέτριβον, ὥστε τοὺς προύρξαντας αὐτῶν παρὰ τὸ καθεστηκὸς
 χρονίζειν, ἐκέλευσέ σφισιν ἐντὸς τῆς τοῦ Ἰουνίου ρομηνίας ἀφορ-
 μᾶσθαι. καὶ τούτῳ τοῦ ἐγγόνου αὐτοῦ, ὃν ἐκ τοῦ Δρούσου εἶχε, 6
 τελευτήσαντος οὐδὲν ὅ τι τῶν συνήθων οὐκ ἔπραξε, μῆτ' ἄλλως
 ἀξιῶν τὸν ἄρχοντα τινῶν πρὸς τὰς ἰδίας συμφορὰς τῆς τῶν κοινῶν
 ἐπιμελείας ἐξίστασθαι, καὶ τοὺς λοιποὺς ἐθίζων μὴ διὰ τοὺς οἰχο-
 μένους καὶ τὰ τῶν ζώντων προΐεσθαι. τοῦ τε ποταμοῦ τοῦ Τιβέ- 7
 ριδος πολλὰ τῆς πόλεως κατασχόντος ὥστε πλευσθῆναι, οἱ μὲν
 ἄλλοι ἐν τέρατος λόγῳ καὶ τούτῳ, ὥσπερ που τό τε μέγεθος τῶν
 σεισμῶν ὑφ' ὧν καὶ μέρος τι τοῦ τείχους ἔπεσε, καὶ τὸ πλῆθος
 τῶν κεραυνῶν ὑφ' ὧν καὶ οἶνος ἐξ ἀγγείων ἀθροάστων ἐξετάκη,
 ἐλάμβανον, ἐκεῖνος δὲ δὴ νομίσας ἐκ πολυπληθείας ναμάτων αὐτὸ 8
 γεγονέναι πέντε ἀεὶ βουλευτὰς κληρωτοὺς ἐπιμελεῖσθαι τοῦ ποταμοῦ
 προσέταξεν, ἵνα μῆτε τοῦ θέρους ἠλλείπη μῆτε τοῦ χειμῶνος πλεο-
 νάζῃ, ἀλλ' ἴσος ὅτι μάλιστα ἀεὶ ῥέῃ.

Τιβέριος μὲν ταῦτα ἔπραττεν, ὁ δὲ δὴ Δρούσος τὰ μὲν τῇ 9
 ὑπατείᾳ προσήχοντα ἐξ ἴσου τῷ συνάρχοντι ὥσπερ τις ἰδιώτης
 ἐξετέλεσε, καὶ κληρονόμος γε ὑπὸ τίνος καταλειφθεὶς τὸ σῶμα αὐ-
 τοῦ συνεξήνεγκε, τῇ μέντοι ὀργῇ οὕτω χαλεπῇ ἐχρήτο ὥστε καὶ
 πληγὰς ἱππεὶ ἐπιφανεῖ δοῦναι καὶ διὰ τοῦτο καὶ Κάστωρ παρωνύ-
 μιον λαβεῖν. τῇ τε μέθῃ κατακορῆς οὕτως ἐγίγνετο ὥστε ποτὲ 10
 νυκτὸς ἐμπροσθεῖσί τισιν ἐπικουρῆσαι μετὰ τῶν δορυφόρων ἀναγ-
 κασθεὶς, ὕδωρ αὐτῶν αἰτούντων, θερμόν σφισιν ἐγχέαι κελεύσαι.
 τοῖς τε ὀρχησταῖς οὕτω προσέκειτο ὥστε καὶ στασιάζειν αὐτοὺς
 καὶ μὴδ' ὑπὸ τῶν νόμων, οὓς ὁ Τιβέριος ἐπ' αὐτοῖς ἐσεννηνόχει,
 καθίστασθαι.

τότε μὲν ταῦτα ἐγένετο, Στατίλιον δὲ Ταύρου μετὰ Λουκίου 15
 Αἰβωνος ὑπατεῦσαντος ὁ Τιβέριος ἀπέιπε μὲν ἐσθῆτι σιρκίῃ μὴ-
 δένα ἄνδρα χρῆσθαι, ἀπέιπε δὲ καὶ χρυσῷ σκευὴ μηδένα πλὴν 16
 πρὸς τὰ ἱερὰ νομίζειν. ἐπεὶ τε διηπόρησάν τινες εἰ καὶ τὰ ἀργυρᾶ 2
 τὰ χρυσοῦν τι ἐμβλημα ἔχοντα ἀπηγορευμένον σφίσιν εἴη κεκτῆσθαι,
 βουληθεὶς καὶ περὶ τούτου τι δόγμα ποιῆσαι, ἐκώλυσεν ἐς αὐτὸ τὸ
 ὄνομα τὸ τοῦ ἐμβλήματος ὡς καὶ Ἑλληνικὸν ἐμβληθῆναι, καίτοι
 μὴ ἔχων ὅπως ἐπιχωρίως αὐτὸ ὀνομάσῃ. ἐκεῖνό τε οὖν οὕτως 3
 ἐποίησε, καὶ ἐκατοντάρχου ἑλληνιστὶ ἐν τῷ συνεδρίῳ μαρτυρησά
 τι ἐθελήσαντος οὐκ ἠνέσχετο, καίπερ πολλὰς μὲν δίκας ἐν τῇ δια-

λέκτω ταύτῃ καὶ ἐκεῖ λεγομένας ἀκούων, πολλὰς δὲ καὶ αὐτὸς ἐπε-
 4 ρωτῶν. τοῦτό τε οὖν οὐχ ὁμολογούμενον ἔπραξε, καὶ Λούκιον
 Σκριβόνιον Αἰβώνα, νεανίσκον ἐπατριδὴν δόξαντά τι νεωτερίζειν,
 τέως μὲν ἔρρωτο, οὐκ ἔχρινε, ροσήσαντα δὲ ἐπιθάνατον ἐν τε
 5 σκιμποδίῳ καταστέγων, ὁποῖον αἱ τῶν βουλευτῶν γυναῖκες χοῶνται,
 ἐς τὴν γερουσίαν ἐσεκόμισε, καὶ ἐπειδὴ ἀναβολῆς τινὸς γενομένης
 αὐτὸν προαπεχρήσατο, καὶ τελευτήσαντα εὗθνε, τά τε χρήματα
 αὐτοῦ τοῖς κατηγόροις διέδωκεν, καὶ θυσίας ἐπ' αὐτῷ οὐκ ἑαυτοῦ
 μόνον ἔνεκα ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἀγούστου τοῦ τε πατρὸς αὐτοῦ τοῦ
 6 Ἰουλίου, καθάπερ ποτὲ ἐδέδοκτο, ψηφισθῆναι ἐποίησεν. ταῦτα δὲ
 περὶ τούτων πράξας, Βιβίῳ Ρούφῳ οὔτε ἐνεκάλεσέ τι ἀρχὴν ὅτι
 τῷ τοῦ Καίσαρος δίφρω, ἐφ' οὗ αἰεὶ ποτε ἐκαθίζετο καὶ ἐφ' οὗ καὶ
 ἐσφάγη, ἐχρῆτο. τοῦτό τε γὰρ ὁ Ρούφος ἐπιτηδεύσας ἔπραττε,
 καὶ τῇ τοῦ Κικέρωνος γυναικὶ συνόκει, σεμνυνόμενος ἐφ' ἐκατέρῳ
 ὥσπερ ἢ διὰ τὴν γυναῖκα ῥήτωρ ἢ διὰ τὸν δίφρον Καῖσαρ ἐσόμε-
 7 ρος. οὐ μὴν οὔτε αἰτίαν τινὰ ἐπὶ τούτῳ ἔσχε καὶ προσέτι καὶ
 ὑπάτευσεν. καὶ μέντοι τῷ τε Θρασύλλῳ αἰεὶ συνῶν καὶ μαντεῖα
 τινὶ καθ' ἐκάστην ἡμέραν χοῶμενος, αὐτὸς τε ἀκριβῶν οὕτω τὸ
 πρᾶγμα ὥστε ποτὲ ὄναρ δοῦναι τινὶ ἀργύριον κελευσθεὶς συνεῖναι
 8 τε ὅτι δαίμων τις ἐκ γοητείας οἱ ἐπιπέμπεται καὶ τὸν ἄνθρωπον
 ἀποκτεῖναι, πάντας τοὺς ἄλλους τοὺς τε ἀστρολόγους καὶ τοὺς
 γόητας, εἴ τί τινα ἕτερον καὶ ὁποιοῦν τρόπον ἐμαντεύετό τις, τοὺς
 μὲν ξένους θανάτωσε, τοὺς δὲ πολίτας, ὅσοι καὶ τότε ἔτι, μετὰ
 τὸ πρότερον δόγμα δι' οὗ ἀπηγόρευτο μηδὲν τοιοῦτον ἐν τῇ πόλει
 μεταχειρίζεσθαι, ἐσηγγέλθησαν τῇ τέχνῃ χοῶμενοι, ὑπερώρισεν· τοῖς
 9 γὰρ πειθαρχήσασιν αὐτῶν ἄδεια ἐδόθη. καὶ σύμπαντες δ' ἂν οἱ
 πολῖται καὶ παρὰ γνώμην αὐτοῦ ἀφείδθησαν, εἰ μὴ δήμαρχός τις
 ἐκώλυσεν. ἔνθα δὴ καὶ μάλιστα ἂν τις τὸ τῆς δημοκρατίας σχῆμα
 κατενόησεν, ὅτι ἡ βουλὴ τοῦ τε Δρούσου καὶ τοῦ Τιβερίου, συνέ-
 παινος Γναίῳ Καλπουρνίῳ Πίσωνι γενομένη, κατεκράτησε, καὶ αὐτὴ
 ὑπὸ τοῦ δημάρχου ἡττήθη.

16 ταῦτά τε οὖν οὕτως ἐπράχθη, καὶ ἐκ τῶν πέρουσι τεταμιευκό-
 των ἐς τὰ ἔθνη τινὲς ἐξεπέμφθησαν, ἐπειδὴ περ οἱ τότε ταμιεύοντες
 2 ἐλάττους αὐτῶν ἦσαν. καὶ τοῦτο καὶ αὐθις, ὁσάκις ἐδέχεν, ἐγέ-
 νετο. ἐπεὶ τε πολλὰ τῶν δημοσίων γραμμάτων τὰ μὲν καὶ παντελῶς
 ἀπολώλει, τὰ δὲ ἐξίτηλα γούν ὑπὸ τοῦ χρόνου ἐγεγόνει, τρεῖς βου-
 λευταὶ προεχειρίσθησαν ὥστε τὰ τε ὄντα ἐκγράψασθαι καὶ τὰ λοιπὰ
 ἀναζητῆσαι. ἐμπρησθεῖσι τέτισιν οὐχ ὅπως ὁ Τιβέριος ἀλλὰ καὶ

ἡ Λιβία ἤμυνεν. καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει Κλήμης τις, δοῦλός τε τοῦ 3
 Ἀγρίππου γεγονώς καὶ πῃ καὶ προσεοικώς αὐτῷ, ἐπλάσατο αὐτὸς
 ἐκεῖνος εἶναι, καὶ ἐς τὴν Γαλατίαν ἐλθὼν πολλοὺς μὲν ἐνταῦθα
 πολλοὺς δὲ καὶ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ὕστερον προσεπορήσατο, καὶ τέλος
 καὶ ἐπὶ τὴν Ῥώμην ὤρμησεν ὥς καὶ τὴν παπφίαν μοναρχίαν ἀπο-
 ληψόμενος. ταραττομένων τε ὧν ἐπὶ τούτῳ τῶν ἐν τῷ ἅστει, καὶ 4
 συγχῶν αὐτῷ προστιθεμένων, ὁ Τιβέριος σοφίᾳ αὐτὸν διὰ τινῶν
 ὥς καὶ τὰ ἐκείνου φρονούντων ἐχειρώσατο, καὶ μετὰ τοῦτο βασι-
 νίσας ἵνα τι περὶ τῶν συνεγνωκότων αὐτῷ μάθῃ, ἔπειτ' ἐπειδὴ
 μηδὲν ἐξελάλησεν, ἐπύθετο αὐτοῦ "πῶς Ἀγρίππας ἐγένου;" καὶ ὅς
 ἀπεκρίνατο ὅτι οὕτως ὥς καὶ σὺ Καῖσαρ.

τῷ δ' ἐχομένῳ ἔτει τὸ μὲν τῶν ὑπάτων ὄνομα Γάιος τε Καί- 17
 κίλιος καὶ Λούκιος Φλάκκος ἔλαβον, ὁ δὲ δὴ Τιβέριος, ἐπειδὴ καὶ 17
 μετὰ τὴν νομμηγίαν τινὲς ἀργύριον αὐτῷ προσήνεγκαν, οὗτε ἐδέξατο
 καὶ τι καὶ γράμματα περὶ αὐτοῦ τούτου ἐξέδηκε, ὅρῃματι τιμὴ μὴ
 Λατίνῳ χρησάμενος. ἐνθῦμηθεις οὖν νυκτὸς περὶ αὐτοῦ πάντας 2
 τοὺς τὰ τοιαῦτα ἀκριβοῦντας μετεπέμψατο· πάντῃ γὰρ δὴ ἤμελεν
 αὐτῷ τοῦ καλῶς διαλέγεσθαι. καὶ τινος Ἀθηλίου Καπίτιωνος εἰπόν-
 τος ὅτι εἰ καὶ μηδεὶς πρόσθεν τὸ ὄνομα τοῦτ' ἐφθέγγετο, ἀλλὰ
 νῦν γε πάντες διὰ σέ ἐς τὰ ἀρχαῖα αὐτὸ καταριθμήσομεν, Μάρ-
 κελλός τις ὑπολαβὼν ἔφη "σὺ Καῖσαρ ἀνθρώποις μὲν πολιτείαν
 Ῥωμαίων δύναισι δοῦναι, ὅρῃμασι δὲ οὐ." ἐκείνον μὲν οὐδὲν 3
 ἐπὶ τούτῳ κακόν, καίπερ ἀκρατῶς παρορησιασάμενον, ἔδρασεν· τὸν
 δὲ δὴ Ἀρχέλαον τὸν τῆς Καππαδοκίας βασιλέα δι' ὁργῆς σχῶν, ὅτι
 πρότερόν οἱ ὑποπεπτωκώς ὥστε καὶ συνηγόρη, ὅτε ἐπὶ τοῦ Ἀν-
 γούστου ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων κατηγορήθη, χρήσασθαι, μετὰ τοῦτο 4
 αὐτοῦ μὲν ἐς τὴν Ῥόδον ἐλθόντος ἠμέλησε, τὸν δὲ δὴ Γάιον ἐς
 τὴν Ἀσίαν ἐλθόντα ἐθεράπευσε, μετεπέμψατο ὥς καὶ νεωτερίζοντά
 τι, καὶ τῇ τῆς γερονσίας ψήφῳ παρέδωκεν, οὐ μόνον ὑπεργήρων
 ὄντα, ἀλλὰ καὶ δεινῶς ποδαγρῶντα καὶ προσέτι καὶ παραφρορεῖν
 δοκοῦντα. ἔπαθε μὲν γάρ ποτε τοῦτο ὄντως, ὥστε καὶ ἐπίτροπον 5
 παρὰ τοῦ Ἀγούστου τῆς ἀρχῆς λαβεῖν, οὐ μέντοι καὶ τότε ἔτι
 πυρελήρει, ἀλλ' ἐπλάσσετο, εἴ πως ἔκ γε τούτου σωθείη. καὶ
 ἐθανατώθη, εἰ μὴ καταμαρτυρῶν τις αὐτοῦ ἔφη ποτὲ αὐτὸν εἰρη-
 κέναι ὅτι ἐπειδὴν οἴκαδε ἐπαυέλθω, δείξω αὐτῷ οἷα νεῦρα ἔχω.
 γέλωτος γὰρ ἐπὶ τούτῳ, διὰ τὸ τὸν ἄνθρωπον μὴ ὅτι στήναι ἀλλὰ

16 4 6 post Καῖσαρ Zon. p. 438: τὴν δὲ γυναῖκα Τουλίαν οὕτε ἐπα-
 νήγαγεν ἐκ τῆς ὑπερορίας ἢν παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς τοῦ Ἀγούστου κα-
 τεδικάσθη δὲ ἀσέλγειαν, ἀλλὰ καὶ κατέχλεισεν αὐτὴν ὥσθ' ὑπὸ κακονχίας
 καὶ λιμοῦ φθαρεῖναι.

μηδὲ καθίεσθαι δύνασθαι, πολλοὺ γενόμενον οὐκέτι αὐτὸν ὁ Τι-
 6 βέριος ἀπέκτεινεν. οὕτω γάρ τοι κακῶς διέκειτο ὥστε ἐν σκιμποδίῳ
 καταστέγω ἐς τὸ συνέδριον ἐσκομισθῆναι. νομιζόμενον γάρ πον
 καὶ τοῖς ἀνδράσιν, ἣν ποτὲ τις αὐτῶν ἀσθενῶς ἔχων ἐκίσε ἐσίοι,
 κατακείμενον αὐτὸν ἐσφένεσθαι, καὶ τοῦτο καὶ ὁ Τιβέριος τότε
 7 ἐποίησεν· καὶ διελέχθη γέ τινα ἐκ τοῦ σκιμποδίου προκύνψας. τότε
 μὲν οὕτως ὁ Ἀρχέλαος ἐσώθη, ἄλλως δ' οὐ πολλῷ ὕστερον ἀπέ-
 a.C. 18 θανεν, καὶ τούτου καὶ ἡ Καππαδοκία τῶν τε Ῥωμαίων ἐγένετο καὶ
 ἱππεὶ ἐπετρόπη. ταῖς τε ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεσι ταῖς ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ
 κακωθεύσαις ἀνὴρ ἐστρατηγηκὼς σὺν πέντε ἡαβδούχοις προσετάχθη,
 καὶ χρήματα πολλὰ μὲν ἐκ τῶν φόρων ἀνείδη, πολλὰ δὲ καὶ παρὰ
 8 τοῦ Τιβερίου ἐδόθη· τῶν γὰρ ἀλλοτριῶν ἰσχυρῶς, μέχρι γε καὶ
 τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἐπετήδευσεν, ἀπεχόμενος, μηδὲ τὰς κληρονομίας
 αἷς τινες αὐτῷ συγγενεῖς ἔχοντες κατέλιπον προσείμενος, πᾶμπολλα
 ἐς τε τὰς πόλεις καὶ ἐς τοὺς ιδιώτας ἀνέλισκεν, καὶ οὔτε τιμὴν
 9 οὔτε ἔπαινον οὐδένα ἐπ' αὐτοῖς προσεδέχετο. ταῖς τε πρεσβείαις
 ταῖς παρὰ τῶν πόλεων ἢ καὶ τῶν ἐθνῶν οὐδέποτε μόνος ἐχρημά-
 τιξεν, ἀλλὰ πολλοὺς, καὶ μάλιστα τοὺς ἀρξαντάς ποτε αὐτῶν, κοι-
 νωνοὺς τῆς διαγνώμης ἐποιεῖτο.

18 Γερμανικὸς δὲ τῇ ἐπὶ τοὺς Κελτοὺς στρατείᾳ φερόμενος εὖ
 μέχρι τε τοῦ ὠκεανοῦ προεχώρησε, καὶ τοὺς βαρβάρους κατὰ τὸ
 καρτερόν νικήσας τὰ τε ὁσπῆ τῶν σὺν τῷ Βάρῳ πεσόντων συνέλεξε
 2 τε καὶ ἔθαψε, καὶ τὰ σημεῖα τὰ στρατιωτικὰ ἀνεκτίσαστο. τῷ δέ
 γε Τιβερίῳ τῆς βουλῆς ἐγκειμένης, καὶ τὸν γοῦν μῆνα τὸν Νοέμ-
 βριον, ἐν ᾧ τῇ ἔκτῃ ἐπὶ δέκα ἐγγέννητο, Τιβέριον καλεῖσθαι ἀξι-
 ούσης, “καὶ τί” ἔφη “ποιήσετε, ἂν δεκατρεῖς Καίσαρες γένωνται;”

3 Μάρκον δὲ δὴ Ἰουλίον Λουκίου τε Νωρβανοῦ μετὰ ταῦτα ἀρξάν-
 a.C. 19 των τέρας ἐν αὐτῇ τῇ νομηνίᾳ οὐ σμικρὸν ἐγένετο, ὅπερ πον ἐς
 τὸ Γερμανικοῦ πάθος ἀπεσήμαινεν· ὁ γὰρ Νωρβανὸς ὁ ὕπατος
 σάλπιγγι αἰὲ προσκείμενος, καὶ ἐρρωμένως τὸ πρῶγμα ἀσπῶν, ἠθέ-
 λησε καὶ τότε ὑπὸ τὸν ὄρθρον, πολλῶν ἤδη πρὸς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
 4 παρόντων, σαλπίσαι. καὶ τοῦτό τε πάντας ὁμοίως ἐτάραξε καθάπερ
 ἐμπολέμιόν τι σύνθημα τοῦ ὑπᾶτον παραγγελλαντός σφισι, καὶ ὅτι
 τὸ τοῦ Ἰανοῦ ἄγαλμα κατέπεσεν. λόγιόν τέ τι ὥς καὶ Σιβύλλειον,
 ἄλλως μὲν οὐδὲν τῷ τῆς πόλεως χρόνῳ προσῆκον, πρὸς δὲ τὰ πα-
 5 ρόντα ὑδόμενον, οὐχ ἡσυχῇ σφᾶς ἐκίνει· ἔλεγε γὰρ ὅτι τρεῖς δὲ
 τριηκοσίων περιτελλομένων ἑνιαυτῶν Ῥωμαίους ἑμφυλὸς ὀλεῖ στάσις,
 ἃ Συμβαρίτις ἀφροσύνα. ὁ οὖν Τιβέριος ταυτὰ τε τὰ ἔφη ὥς καὶ

17 6 1 τοι] τοι καὶ αὐτὸς?

3 ἦν] εἴ?

8 2 μήτε*

4 ἐς om*

ψευδῇ ὄντα διέβαλε, καὶ τὰ βιβλία πάντα τὰ μαρτεῖαν τιμὰ ἔχοντα
 ἐπεσκέψατο, καὶ τὰ μὲν ὡς οὐδενὸς ἄξια ἀπέκρινε τὰ δὲ ἐνέκρινεν.
 τοῦ δὲ δὴ Γερμανικοῦ τελευτήσαντος ὁ μὲν Τιβέριος καὶ ἡ Λιβία
 πάντῃ ἡορτήσαν, οἱ δὲ δὴ ἄλλοι πάντες δεινῶς ἐλυπήθησαν. κάλλι-
 στος μὲν γὰρ τὸ σῶμα ἄριστος δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἔφει, παιδεία τε
 αἶμα καὶ ῥώμῃ διέπρεπε, καὶ ἔς τε τὸ πολέμιον ἀνδρείοτάτος ὢν
 ἡμερώτατα τῷ οἰκείῳ προσεφέρετο, καὶ πλεῖστον ἰσχύων ἅτε Καί-
 σαρ ὢν ἔς ἴσον τοῖς ἀσθενεστέροις ἐσωφερόναι, καὶ οὐδὲν οὔτε πρὸς
 τοὺς ἀρχομένους ἐπαχθὲς οὔτε πρὸς τὸν Αἰουδοῦτον ἐκίφθορον οὔτε
 πρὸς τὸν Τιβέριον ἐπαίτιον ἔπραττεν, ἀλλὰ συνελόντι εἰπεῖν ἐν
 ὀλίγοις τῶν πρόποτε οὐτ' ἐξήμαρτέ τι ἐς τὴν ἐπαύριον αὐτῷ τύχην
 οὐτ' αὐτὸς ἐπ' ἐκείνης διεφθάρη· δυνήθεις γοῦν πολλάκις καὶ παρ'
 ἐκόντων, οὐχ ὅτι τῶν στρατιωτῶν ἀλλὰ καὶ τοῦ δήμου τῆς τε βου-
 λῆς, τὴν αὐτοκράτορα λαβεῖν ἀρχὴν οὐκ ἠθέλησεν. ἀπέθανε δὲ
 ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὑπὸ τε τοῦ Πίσωνος καὶ ὑπὸ τῆς Πλαγκίνης ἐπιβου-
 λευθεῖς· δοτὰ γὰρ ἀνθρώπων ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐν ᾗ ὄκει κατοικοῦντα
 καὶ ἐλασμοὶ μοιλιβδινοὶ ἀράς τινας μετὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἔχον-
 τες ζῶντος ἔθ' ἐνόηθη. ὁ δὲ Πίσων ἐς τὸ βουλευτήριον ἐπὶ τῷ
 φόνῳ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Τιβερίου ἐσαχθεὶς ἀναβολὴν τέ τινα ἐποιήσατο
 καὶ ἑαυτὸν κατεχρήσατο.

ὅτι καὶ ἀφορμὰς τινας φόνων ὁ Τιβέριος ἔσχεν· διὰ γὰρ τὸν
 τοῦ Γερμανικοῦ θάνατον πολλοὶ ὡς καὶ ἐφησθέντες αὐτῷ ἀπώλοντο.

Τιβέριος δὲ ἐπεὶ τὸ ἐφεδρεῖον οὐκέτ' εἶχεν, ἐς πᾶν τοῦναν-
 τὸν τῶν πρόσθεν ἐργασμένων αὐτῷ, πολλῶν ὄντων καὶ καλῶν,
 περιέστη. τά τε γὰρ ἄλλα ἀγρίως ἤρξε, καὶ ταῖς τῆς ἀσεβείας
 δίκαις, εἴ τις οὐχ ὅσον ἐς τὸν Αὐγουστον ἀλλὰ καὶ ἐς αὐτὸν ἐκείνον
 τὴν τε μητέρα αὐτοῦ πράξας τι ἢ καὶ εἰπὼν ἀνεπιτήδειον ἐπεκλήθη,
 δεινῶς ἐπεξήκει. ἐβασανίζοντο δὲ οὐχὶ οἰκείται μόνον κατὰ τῶν ἰδίων
 δεσποτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐλεύθεροι καὶ πολῖται. οἱ τε κατηγορήσαντες

18 6 4 καὶ ἔς — 7 3 ἐπαχθὲς V p. 665 coll. Zon. p. 438: codices Dionis
 προαίτιος τε καὶ σωφρονέστατος ἦν. 8 1 ἀλλὰ — 3 διεφθάρη et 3 καὶ

παρ' — 4 βουλῆς V p. 666. 10 1 addit Z p. 438: ὅτι δὲ καὶ φαρ-
 μάκῳ ἐφθάρη, τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐξέφηνεν εἰς τὴν ἀγορὰν κομισθὲν καὶ τοῖς
 παρόνσι δειχθέν. ἐς] χρόνῳ ὕστερον εἰς τὴν Ῥώμην ἀνακομισθεὶς

καὶ ἐπὶ τῷ φόνῳ τοῦ Γερμανικοῦ εἰς Z p. 439. 2 post ἐσαχθεὶς
 Z: διακρουόμενον τὴν ὑποψίαν τὴν ἐπὶ τῇ φθορᾷ τοῦ Γερμανικοῦ.

3 post κατεχρήσατο Z: ἐπὶ τρισὶ δ' ἐτίθει ὁ Γερμανικὸς ἐτελεύτησεν, οὗς
 ὁ Αὐγουστος ἐν ταῖς διαθήκαις αὐτοῦ ὠνόμασε Καίσαρας. τούτων ὁ προ-
 σβύτατος Νέρων κατὰ τὸν χρόνον ἐκείνον τοῖς ἐφήβοις κατηριζμήθη.

4 ὅτι — 5 ἀπώλοντο V p. 666. 19 2 1 cf. Z: καὶ εἰς τοὺς ὑπονοη-

θέντας ἐπιβουλεύειν αὐτῷ ἀπαράιτητος ἦν. ἤδη δὲ καὶ ἐνδεικνύμενός τιςιν
 ὅτι βούλεται τεθνήσκειν τινάς, δὲ ἐκείνων σφᾶς ἀπεκτείνου, καὶ οὐκ ἐλάνθανε
 ταῦτα ποιῶν.

ἢ καὶ καταμαρτυρήσαντες τινῶν τὰς οὐσίας τῶν ἄλισκομένων διε-
 3 λάγγανον, καὶ προσέτι καὶ ἀρχὰς καὶ τιμὰς προσελάμβανον. πολ-
 λούς δὲ καὶ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν ἐν ᾗ ἐγεγέννητο ἑξετάζων,
 καὶ ἐκείθεν καὶ τὸν τρόπον καὶ τὴν τέχνην αὐτῶν διασκοπῶν, ἀπε-
 κτίννεν· εἰ γὰρ τῷ ὑπέρρογκόν τι καὶ εὖελπι πρὸς δυναστείαν ἐνεῖδε,
 4 πάντως ἀπώλλεν. οὕτω δ' οὖν τὸ πεπωμένον ἐκάστω τῶν πρώ-
 των καὶ ἐξήταξε καὶ ἡπίστατο ὥστε καὶ τῷ Γάλβᾳ τῷ μετὰ ταῦτα
 αὐταρχήσαντι ἀπαντήσας, γυναῖκα ἐγγενημένῃ, εἰπεῖν ὅτι καὶ σὺ
 ποτε τῆς ἡγεμονίας γεύσῃ. ἐφείσατο γὰρ αὐτοῦ, ὥς μὲν ἐγὼ δοκῶ,
 ὅτι καὶ τοῦτ' αὐτῷ εἰμαρμένον ἦν, ὥς δ' αὐτὸς ἔλεγεν, ὅτι καὶ ἐν
 γῆραι καὶ μετὰ πολὺ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ ἄρξοι.

5 συνήρατο δὲ αὐτῷ καὶ συγκατεργάσατο πάντα προθυμότητι
 Αὐούκιος Αἴλιος Σημανός, υἱὸς μὲν τοῦ Στράβωνος ὢν, παιδικὰ δέ
 ποτε Μάρκον Γαβίου Ἀπικίου γενόμενος, Ἀπικίον ἐκείνου ὃς πάν-
 τας ἀνθρώπους ἀσωτία ὑπερεβάλετο οὕτως ὥστε, ἐπειδὴ μαθεῖν
 ποτὲ ἐθελήσας ὅσα τε ἤδη καταναλῶκει καὶ ὅσα ἔτ' εἶχεν, ἔγνω ὅτι
 διαχόσαι καὶ πεντήκοντα αὐτῷ μυριάδες ἔτι περιεῖν, ἐλυπήθη τε
 6 ὥς καὶ λιμῷ τελευτήσῃν μέλλων καὶ ἑαυτὸν διέφθειρεν. οὗτος οὖν
 ὁ Σημανὸς χρόνῳ μὲν τινι μετὰ τοῦ πατρὸς τῶν δορυφόρων ἤρξεν·
 ἐπεὶ δὲ ἐκείνου ἐς τὴν Αἴγυπτον πεμφθέντος μόνος τὴν προστασίαν
 αὐτῶν ἔσχε, τὰ τε ἄλλα συνέστησεν αὐτήν, καὶ τοὺς λόχους ἰδίᾳ
 καὶ χωρὶς ἀλλήλων, ὥσπερ τοὺς τῶν νυκτοφυλάκων, ὄντας ἐς ἐν
 τεῖχος συνήγαγεν, ὥστε τὰ παραγγέλματα καὶ ἀθρόους καὶ διὰ
 ταχέων λαμβάνειν, καὶ φοβεροὺς πᾶσιν ἄτε καὶ ἐν ἐνὶ τείχει ὄντας
 7 εἶναι. τοῦτον οὖν ὁ Τιβέριος ἐκ τῆς τῶν τρόπων ὁμοιότητος προσ-
 λαβὼν ταῖς τε στρατηγικαῖς τιμαῖς ἐκόσμησεν, ὃ μῆπω πρότερον
 μηδενὶ τῶν ὁμοίων αὐτῷ ἐγεγόνει, καὶ σύμβουλον καὶ ὑπηρέτην
 πρὸς πάντα ἐποιεῖτο.

8 τὸ μὲν οὖν σύμπαν οὕτω μετὰ τὸν τοῦ Γερμανικοῦ θάνα-
 τον μετεβάλετο ὥστε αὐτὸν μεγάλως καὶ πρότερον ἐπαινούμενον
 πολλῷ δὴ τότε μᾶλλον θανμασθῆναι...

20 ἐπεὶ δὲ ὁ Τιβέριος τὴν ὑπατον ἀρχὴν ἤρξε μετὰ τοῦ Δρούσου,
^{n.C.} 21 εὐθὺς οἱ ἄνθρωποι τὸν ὕλεθρον τῷ Δρούσῳ ἔξ αὐτοῦ τούτου προε-
 μαντεύσαντο· οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις τῶν ὑπατευσάντων ποτὲ μετ' αὐτοῦ
 2 οὐ βιαίως ἀπέθανεν, ἀλλὰ τοῦτο μὲν Ὑάρος ὁ Κυντίλιος, τοῦτο δὲ
 Πίσων ὁ Γραῖος ὃς τε Γερμανικὸς αὐτὸς βιαίως καὶ κακῶς ἀπώλοντο.
 τοιοῦτόν τινί, ὥς ἔοικε, διὰ βίου δαίμονι συγκεκλήρωτο. ἀμέλει καὶ
 ὁ Δρούσος τότε καὶ ὁ Σημανὸς μετὰ ταῦτα συνάρξαντές οἱ διεφθάν-

ρησαν. ἐκδημουῖντος δὲ τοῦ Τιβερίου Γάιος Λουτῳρίος Πρίσκος³ ἱππεύς, ἄλλως τε μέγα ἐπὶ ποιήσει φρονῶν καὶ ἐπιτάφιον ἐπὶ τῷ Γερμανικῷ ἐπιφανῇ συγγράμματος, ὥστε καὶ χορήματα δι' αὐτὸν πολλὰ λαβεῖν, αἰτίαν ἔσχεν ὡς καὶ ἐπὶ τῷ Δρούσῳ ποίημα παρὰ τὴν νόσον αὐτοῦ συντεθεικώς, καὶ ἐκρίθη τε διὰ τοῦτο ἐν τῇ βουλῇ καὶ καταδικάσθη καὶ ἀπέθανεν. ὁ οὖν Τιβέριος ἀγανακτήσας, οὐχ ὅτι⁴ ἐκεῖνος ἐκολάσθη ἀλλ' ὅτι τις ὑπὸ τῶν βουλευτῶν ἄνευ τῆς ἑαυτοῦ γνώμης ἐθανατώθη, ἐπετίμησέ τε αὐτοῖς, καὶ δόγματι παραδοθῆναι ἐκέλευσε μήτ' ἀποθνήσκειν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν τὸν κατανηρησιθέντα ὑπ' αὐτῶν, μήτε τὸ γράμμα τὸ ἐπ' αὐτῷ γενόμενον ἐς τὸ δημόσιον ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρόνου ἀποτίθεσθαι, ὅπως καὶ ἀποδημῶν προπυθάνηται τὰ δόξαντά σφισι καὶ ἐπιδιακρίνη.

καὶ μετὰ τοῦτο ἐξελεύσεως αὐτῷ τῆς ὑπατείας ἔς τε τὴν 'Ρώμην²¹ ἦλθε, καὶ τοὺς ὑπάτους συναγορεύειν τισὶν ἐκώλυσεν, εἰπὼν^{a.c. 22} ὅτι εἰ ὑπάτεον, οὐκ ἂν ἐποίησα τοῦτο. ἐπειδὴ τε τῶν στρατηγούντων τις αἰτίαν, ὡς καὶ ἀσεβές τι ἐς αὐτὸν εἰρηκῶς ἢ καὶ πεποιηκῶς, λαβὼν ἐξηλθέ τε ἐκ τοῦ συνεδρίου, καὶ τὴν ἀρχικὴν στολὴν ἐκδὺς ἐπανῆλθέ τε καὶ κατηγορηθῆναι παραχορήμα ὡς καὶ ιδιωτεῶν ἤξιωσε, δεινῶς τε ἤλγησε καὶ οὐκέτ' αὐτοῦ ἦψατο. τοὺς³ δὲ ὀρχηστὰς τῆς τε 'Ρώμης ἐξήλασε καὶ μηδαιμόδι τῇ τέχνῃ χορησθαι προσέταξεν, ὅτι τὰς τε γυναικας ἴσχυρον καὶ στάσεις ἤγειρον. ἄλλους μὲν δὴ οὖν καὶ πολλοὺς γε τῶν τελευτώντων καὶ ἀνδριᾶσι καὶ δημοσίαις ταφαῖς ἐτίμα, τὸν δὲ δὴ Σημανὸν ζῶντα ἐν τῷ θεάτρῳ χαλκοῦν ἔστησεν. καὶ τούτου πολλοὶ μὲν ὑπὸ πολλῶν εἰζόντες αὐτοῦ ἐποιήθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ ἔκαινοι καὶ παρὰ τῷ δήμῳ καὶ παρὰ τῇ βουλῇ ἐγύγνοντο. ἔς τε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ οἱ τε ἄλλοι οἱ⁴ ἐλλόγμοι καὶ οἱ ὑπάτοι αὐτοὶ ὑπὸ τὸν ὄρθρον συνεχῶς ἐφοίτων, καὶ τὰ τε ἴδια αὐτῷ πάντα, ὅσα τινὲς ἀξιώσειν παρὰ τοῦ Τιβερίου ἔμελλον, καὶ τὰ κοινά, ὑπὲρ ὧν χρηματισθῆναι ἔδει, ἐπεκρίνον. καὶ συνελόντι εἰπεῖν οὐδὲν ἔτι χωρὶς αὐτοῦ τῶν τοιοῦτων ἐπράττετο.

κατὰ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ στοὰ μεγίστη ἐν τῇ 'Ρώμῃ,⁵ ἐπειδὴ ἐτεροκλινὴς ἐγένετο, θαυμαστὸν δὴ τινα τρόπον ὠρθώθη. ἀρχιτέκτων γὰρ τις, οὗ τὸ ὄνομα οὐδεὶς οἶδεν (τῇ γὰρ θαυμαστοποιίᾳ αὐτοῦ φθονήσας ὁ Τιβέριος οὐκ ἐπέτρεπεν αὐτὸ ἐς τὰ ὑπομνήματα ἐσγραφῆναι), οὗτος οὖν ὅστις ποτὲ ὠνομάζετο, τοὺς τε θεμελίους αὐτῆς περὶ ἑκατόντας ὥστε μὴ συγκινηθῆναι, καὶ τὸ λοιπὸν πᾶν⁶ πόκος τε καὶ ἱματίους παχέσι περιλαβὼν, σχοίνους τε πανταχόθεν αὐτὴν δαίδησε, καὶ ἐς τὴν ἀρχαίαν ἔδραν ἀνθρώποις τε πολλοῖς καὶ μηχανήμασιν ὠσάμενος ἐπανήγαγεν. τότε μὲν ὁ Τιβέριος καὶ ἐθαύμασεν αὐτὸν καὶ ἐξηλοτύπησεν, καὶ διὰ μὲν ἐκεῖνο χορήμασιν

7 ἐτίμησε, διὰ δὲ τοῦτο ἐκ τῆς πόλεως ἐξήλασεν· μετὰ δὲ ταῦτα προσελθόντος οἱ αὐτοῦ καὶ ἰκετεῖαν ποιοῦμένου, καὶ τούτῳ ποιηρίον τι ὑλοῦν καταβαλόντος τε ἐξεπίτηδες καὶ θλασθέν πως ἢ συντριβέν ταῖς τε χερσὶ διατρήσαντος καὶ ἄθρανστον παραχοῆμα ἀποφύσαντος, ὥς καὶ συγγνώμης διὰ τοῦτο τευξομένου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν.

- 22 Δρούσος δὲ ὁ παῖς αὐτοῦ φαρμάκῳ διώλετο. ὁ γὰρ Σημανὸς
 23 ἐπὶ τε τῇ ἰσχύι καὶ ἐπὶ τῷ ἀξιώματι ὑπερμαζήσας τὰ τε ἄλλα
 2 ὑπέρπογκος ἦν, καὶ τέλος καὶ ἐπὶ τὸν Δρούσον ἐτράπετο καὶ ποτε
 2 πῦξ αὐτῷ ἐνέτεινεν. φοβηθεὶς τε ἐκ τούτου καὶ ἐκείνον καὶ τὸν Τι-
 βέριον, καὶ ἅμα καὶ προσδοχήσας, ὡν τὸν νεανίσκον ἐκποδῶν ποιή-
 σηται, καὶ τὸν γέροντα ῥᾶστα μεταχειριεῖσθαι, φάρμακόν τι αὐτῷ
 διὰ τε τῶν ἐν τῇ θεραπείᾳ αὐτοῦ ὄντων καὶ διὰ τῆς γυναικὸς
 αὐτοῦ, ἣν τινας Λισίλλαν ὀνομάζουσιν, ἔδωκεν· καὶ γὰρ καὶ ἐμοίγεγεν
 3 αὐτήν. αἰτίαν μὲν γὰρ ὁ Τιβέριος ἔλαβεν, ὅτι μήτε νοσοῦντος τοῦ
 Δρούσου μήτ' ἀποθανόντος ἔξω τι τῶν συνήθων ἔπραξε, μηδὲ τοῖς
 ἄλλοις ποιῆσαι ἐπέτρεψεν· οὐ μόντοι καὶ πιστὸς ὁ λόγος. τοῦτό
 τε γὰρ ἀπὸ γνώμης ἐπὶ πάντων ὁμοίως ἔπραττεν, καὶ τῷ νείῃ ἅτε
 4 καὶ μόνῳ καὶ γνησίῳ ὄντι προσέκειτο, τοὺς τε χειρορρηγῆσαντας
 τὸν ὕλεθρον αὐτοῦ, τοὺς μὲν εὐθὺς τοὺς δὲ μετὰ ταῦτα, ἐκόλασεν.
 τότε δ' οὖν ἐσῆλθέ τε ἐς τὸ συνέδριον, καὶ τὸν προσήκοντα ἐπὶ
 τῷ παιδί ἔπαινον ποιησάμενος οἴκαδε ἐκομίσθη.
 5 ἀπεῖπε δὲ ὁ Τιβέριος τοῖς πρὸς καὶ ὕδατος εἰσχεῖσι μὴ δια-
 τίθεσθαι· καὶ τοῦτο καὶ νῦν φυλάττεται. Αἴλιον δὲ Σατορνῖον,
 ὥς καὶ ἔφη τινὰ ἐς αὐτὸν οὐκ ἐπιτήδεια ἀπορρήφαντα, ὑπὸ τε τὴν
 βουλὴν ὑπήγαγε καὶ ἁλόντα ἀπὸ τοῦ Καπιτωλίου κατεκρήμνισεν.
 23 πολλὰ δ' ὦν καὶ ἄλλα τοιοῦτότροπα γράφειν ἔχοιμι, εἰ πάντα ἐπε-
 ξίλοιμι. τοῦτό τε οὖν ἐν κεφαλαίῳ εἰρήσθω, ὅτι συγροὶ διὰ τὰ
 τοιαῦτα ἢ αὐτοῦ ἀπώλοντο, καὶ ἐκεῖνο, ὅτι ζήτων καθ' ἕκαστον

22 2 3 ἦν Ἰουλιαν, ἕτεροι δὲ Λισίαν γράφουσι Z p. 440

3 2 μήτε τ. *

4 3 τότε δ' οὖν] ὁ δὲ γε Τιβέριος εἰς τὸ συνέδριον ἀφικόμενος ἐκείνῳ τε ἀπωδύρατο, καὶ τὸν Νέρωνα τὸν τε Δρούσον τοὺς τοῦ Γερμανικοῦ παῖδας τῇ γερονσίᾳ παρακατέθετο, καὶ τὸ σῶμα τοῦ Δρούσου προὔτεθ' ἐπὶ τοῦ βήματος, καὶ ὁ Νέρων γαμβρὸς αὐτοῦ ὦν ἐπαίνους ἐπ' αὐτῷ εἶπεν. ὁ δὲ δὴ θάνατος αὐτοῦ πολλοῖς αἰτίος θανάτου ἐγένετο ὥς ἐρησθεῖσι τῇ ἀπωλείᾳ αὐτοῦ. πολλοὶ τε γὰρ καὶ ἄλλοι διώλοντο καὶ ἡ Ἀγριππῖνα μετὰ τῶν παίδων αὐτῆς, τοῦ νεωτάτου χωρὶς. πολλὰ γὰρ κατ' αὐτῆς ὁ Σημανὸς παρῶντε τὸν Τιβέριον, προσδοχήσας ἐκείνης μετὰ τῶν τέκνων ἀπολομένης τῇ τε Λισίᾳ συνοικίσθαι τῇ τοῦ Δρούσου γυναικί, ἥς ἦρα, καὶ τὸ κράτος ἔξεν μηδενὸς τῷ Τιβερίῳ τυγχάνοντος διαδόχου· τὸν γὰρ ὑπὸ τοῦ ἐμῶς ὥς καὶ μοιχιδίον. καὶ ἄλλους δὲ πολλοὺς ἐπὶ ἄλλαις καὶ ἄλλαις αἰτίαις, ταῖς δὲ γε πλείοσι πεπλασμέναις, καὶ ἐφυγάδεν καὶ διέφθειρε. Z.
 5 3 ἀπορρήφαντα

ἀκριβῶς ὅσα τινὲς ἠτιάζοντο φλαύρως περὶ αὐτοῦ εἰρηκέναι, αὐτὸς
 ἑαυτὸν πάντα τὰ ἐξ ἀνθρώπων κακὰ ἔλεγεν. καὶ γὰρ εἰ ἐν ἀπορ-²
 ρήτῳ τις καὶ πρὸς ἓνα διελέχθη τι, καὶ τοῦτο ἐδημοσίευσεν ὥστ'
 καὶ ἐς τὰ κοινὰ ὑπομνήματα ἐσγράφεσθαι. καὶ πολλάκις ἂ μὴδ'
 εἶπέ τις, ὥς εἰρημένα, ἐξ ὧν ἑαυτῷ συνήδει προσκατεψεύδετο, ὅπως
 ὥς δικαιοτάτα ὀργιζέσθαι νομισθεῖη. καὶ τοῦτον συνέβαινεν αὐτῷ³
 πάντα τε ἐκεῖνα, ἐφ' οἷς τοὺς ἄλλους ὥς καὶ ἀσεβοῦντας ἐκόλουζεν,
 αὐτὸν ἐς ἑαυτὸν πλημιμελεῖν, καὶ προσέτι καὶ χλευασμὸν ὀφλισκά-
 ρειν· ἂ γὰρ ἀπληροῦντό τινες μὴ λελαληκέναι, ταῦτα αὐτὸς δυσχυ-
 ρίζομενος εἰρησθαι καὶ κατομνύων ἀληθέστερον ἑαυτὸν ἠδίκηει. ἀφ'
 οὗ δὴ καὶ ἐξεστηκέναι τινὲς αὐτὸν τῶν φρενῶν ἐπώπτευσαν. οὐ⁴
 μέντοι καὶ ὅτως παραφρονεῖν ἐκ τούτου ἐπιστετέτο· τὰ γὰρ ἄλλα
 καὶ πάννυ πάντα δεόντως διόκει. τοῦτο μὲν γὰρ βουλευτῇ τινὶ
 ἀσελῶς ζῶντι ἐπιτροπὸν ὥσπερ τινὶ ὀρφανῷ προσέταξεν· τοῦτο δὲ
 τὸν Καπίτωνα τὸν τὴν Ἀσίαν ἐπιτροπεύσαντα ἐς τὸ συνέδριον ἐσή-
 γαγε, καὶ ἐγκαλέσας αὐτῷ ὅτι καὶ στρατιώταις ἐχρήσατο καὶ ἄλλα
 τινὰ ὥς καὶ ἀρχὴν ἔχων ἐπραξεν, ἐφνυγάδυσεν. οὐ γὰρ ἐξῆν τότε⁵
 τοῖς τὰ αὐτοκρατορικὰ χρήματα διοικοῦσι πλέον οὐδὲν ποιεῖν ἢ
 τὰς νενομισμένας προσόδους ἐκλέγειν καὶ περὶ τῶν διαφορῶν ἐν τε
 τῇ ἀγορᾷ καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἐξ ἴσου τοῖς ἰδιώταις δικάζεσθαι.

τοσοῦτο μὲν δὴ τὸ διαλλάττον ἐν ταῖς Τιβερίου πράξεσιν ἦν,
 διελθόντων δὲ τῶν δέκα ἐτῶν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφίσματος μὲν ἐς²⁴
 τὴν ἀνάληψιν αὐτῆς οὐδενὸς ἐδεήθη (οὐδὲ γὰρ ἐδεῖτο κατατέμνων²⁴
 αὐτήν, ὥσπερ ὁ Αὐγουστος, ἄρχειν), ἢ μέντοι πανήγυρις ἢ δεκαε-
 τηρὶς ἐποιήθη. Κρεμύτιος δὲ δὴ Κόρδος αὐτόχειρ ἑαυτοῦ γενέ-²
 σθαι, ὅτι τῷ Σημανῷ προσέεχρυσεν, ἡναγκάσθη· οὕτω γὰρ οὐδὲν²⁵
 ἔγκλημα ἐπαίτιον λαβεῖν ἠδυνήθη (καὶ γὰρ ἐν πύλαις ἤδη γῆρως
 ἦν καὶ ἐπιεικέστατα ἐβεβιώκει) ὥστε ἐπὶ τῇ ἱστορίᾳ, ἣν πάλαι ποτὲ³
 περὶ τῶν τῷ Αὐγούστῳ πραχθέντων συνετεθείκει καὶ ἦν αὐτὸς
 ἐκεῖνος ἀνεγνώκει, κριθῆναι, ὅτι τὸν τε Κάσσιον καὶ τὸν Βροῦτον
 ἐπῆρεσε, καὶ τοῦ δήμου τῆς τε βουλῆς καθήψατο, τὸν τε Καίσαρα
 καὶ τὸν Αὐγουστον εἶπε μὲν κακὸν οὐδέν, οὐ μέντοι καὶ ὑπερεσέ-
 μυνεν. ταῦτά τε γὰρ ἠτιάθη, καὶ διὰ ταῦτα αὐτὸς τε ἀπέθανε,⁴
 καὶ τὰ συγγράμματα αὐτοῦ τότε μὲν ἐν τῇ πόλει εὐρεθέντα πρὸς
 τῶν ἀγορανόμων καὶ τὰ ἔξω πρὸς τῶν ἐκασταχόθι ἀρχόντων ἐκαύθη,
 ὥστερον δὲ ἐξεδόθη τε αὐθις (ἄλλοι τε γὰρ καὶ μάλιστα ἡ Φνυγίτηρ
 αὐτοῦ Μαρκία συνέκρυσεν αὐτά) καὶ πολὺ ἀξιοσπονδαστότερον ὑπὸ
 τῆς τοῦ Κόρδου συμφορᾶς ἐγένετο. ἐν δ' οὖν τῷ τότε ὁ Τιβέριος⁵
 τὴν τοῦ δορυφορικοῦ γυμνασίαν τοῖς βουλευταῖς, ὥσπερ ἀγνοοῦσι

τὴν δύναμιν αὐτῶν, ἐπέδειξεν, ὅπως καὶ πολλοὺς σφας καὶ ἔρρω-
μένους ἰδόντες μᾶλλον αὐτὸν φοβῶνται.

- ⁶ ^a τὸν μὲν οὖν χρόνον ἐκείνον ταῦτά τε ἐξ ἱστορίας ἀπόδειξιν
ἐγένετο, καὶ Κυζικηνῶν ἢ ἐλευθερία αὐθις, ὅτι τε Ῥωμαίους τινὰς
ἔδωσαν καὶ ὅτι καὶ τὸ ἥρῳον ὃ τῷ Αὐγούστῳ ποιεῖν ἤρξαντο οὐκ
⁷ ἔξετέλεσαν, ἀφῆρέθη. πάντως δ' ἂν καὶ τὸν συμπολήσαντα τῇ
οἰκίᾳ τὸν ἀνδριάντα αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τούτῳ κριθέντα ἀπεκτόνει, εἰ
μὴ ὁ ὕπατος αὐτὸν ἐκείνον τὴν γνώμην πρῶτον ἀνήρετο· αἰδεσθεῖς
γὰρ μὴ καὶ ἑαυτῷ τι χαρῖζεσθαι δόξῃ, τὴν ἀπολόνουσαν ἔδετο.
⁸ Λέντουλον δέ τινος βουλευτοῦ φύσει τε ἐπιεικοῦς καὶ τότε ἐν γῆραι
πολλῷ ὄντος κατηγόρησέ τις ὡς ἐπιβεβουλευκότος τῷ αὐτοκράτορι.
καὶ ὁ μὲν Λέντουλος (παρῆν γάρ) ἀνεκάγχασεν· ὁ δὲ Τιβέριος,
ἐπιθορυβησάσης τι πρὸς τοῦτο τῆς γερονσίας, “οὐδὲ ζῆν ἔτι” ἔφη
“ἄξιός εἰμι, εἴγε καὶ Λέντουλός με μισεῖ.”

NH ἀπεδήμησε δὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐκ τῆς Ῥώμης, καὶ οὐ-
^{a.C.}²⁶ κέτι τὸ παράπαν ἐς τὴν πόλιν ἀνεκομίσθη, καίτοι μέλλων τε αἰ-
^{a.C.}²⁸ καὶ ἐπαγγελλλόμενος, ὅτε δὴ καὶ Λατιάριός τις ἐταῖρος Σαβίνου
ἀνδρὸς τῶν πρώτων ἐν Ῥώμῃ, τῷ Σηιανῷ χαριζόμενος, ἐς τὴν τοῦ
οἰκλήματος ἐν ᾧ διητᾶτο ὁρογὴν βουλευτὰς κατακρέψας ὑπηγάγετο
τὸν Σαβίνον ἐς λόγους, καὶ τι εἰπὼν ὣν εἰσάγει, ἐπεσπιάσαιο καὶ
² ἐκείνον πάνθ' ὅσα ἐφρόνει ἐκλαλῆσαι. τῶν γὰρ τοι συζοφαντεῖν
ἐθελόντων ἔργον ἐστὶ λαιδορίας τέ τινος προκατάραχεσθαι καὶ ἀπόρ-
ρητόν τι ἐκφαίνειν, ἢν ἀκούσας τι αὐτὸς ἢ καὶ ὁμοίον τι εἰπὼν
αἰτιαθῇ· τοῖς μὲν γὰρ, ὅτε ἐκ παρασκευῆς τοῦτο δρῶσιν, ἀκίνδυνός
ἐστιν ἡ παρορησία (οὐ γὰρ ὡς καὶ φρονούντες τινα, ἀλλ' ὡς ἐτέρους
ἐλέγχει βουλλόμενοι λέγειν αὐτὰ πιστεύονται), οἱ δ' ὅτι αὐ καὶ τὸ
³ βραχύτατον ἔξω τοῦ καθεστηκότος εἴπωσι, κολάζονται. ὅπερ καὶ
τότε ἐγένετο· ἔς τε γὰρ τὸ δεσμωτήριον αὐθημερόν ὁ Σαβίνος κα-
τετέθη, καὶ μετὰ τοῦτο ἀκρίτως ἐφθάρη, τό τε σῶμα αὐτοῦ κατὰ
τῶν ἀναβασμῶν ἐρρίφη καὶ ἐς τὸν ποταμὸν ἐνεβλήθη. ἐδείνωσε
δ' ἐπὶ πλέον τὸ πάθος αὐτοῦ κῶλον τις τοῦ Σαβίνου, συνεσελθὼν
τε αὐτῷ ἐς τὸ οἶκημα καὶ ἀποθανόντι παραμείνας καὶ τέλος καὶ
ἐς τὸν ποταμὸν συνεσπεσών.

- ² τοῦτο μὲν τοιοῦτον ἐγένετο, ἐν δὲ τῷ αὐτῷ τούτῳ χρόνῳ καὶ
^{a.C.}²⁹ ἡ Λιβία μετήλλαξεν, ἔξ καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζήσασα. καὶ αὐτὴν
ὁ Τιβέριος οὔτε νοσοῦσαν ἐπεσκέψατο οὔτ' ἀποθανοῦσαν αὐτὸς
προέφετο· οὐ μὴν οὐδὲ ἐς τιμὴν ἄλλο τι αὐτῇ πλὴν τῆς δημο-
σίας ἐκφορᾶς καὶ εἰκόνων ἐτέρων τε τινῶν οὐδενὸς ἀξίων ἐνεμειν.
² ἀθανατισθῆναι δὲ αὐτὴν ἄντικρυς ἀπηγόρευσεν. οὐ μέντοι καὶ
μόνα οἱ ἢ βουλὴ, ὅσα ἐκείνος ἐπέσειλεν, ἐψηφίσατο, ἀλλὰ πένθος